

Corvin Mátyás Gimnázium

(1165 Budapest, Mátyás király tér 4.)



Pedagógiai Program

Utolsó módosítás: 2024. 08. 29.

ikt.sz.: 209-2/2024.

ügyintéző: Boros Tamás, igazgató

Tartalom

Jogszábai háttér.....	4
NEVELÉSI PROGRAM	5
Az iskola bemutatása	5
Az iskola rövid története	5
Képzési formák	6
Tárgyi feltételek	6
Az iskola hagyományrendszere	7
Kulturális, ünnepi és hagyományörző rendezvényeink:	8
A tanulói közösség.....	9
Az iskola meglévő kapcsolatrendszere	9
Kapcsolatok a fenntartóval és külső szakmai szervezetekkel:	9
Kapcsolat a Corvin Diákalapítvánnyal.....	10
Kapcsolat a szülőkkel.....	10
Külföldi partnerkapcsolatok	10
Az iskolában folyó nevelő – oktató munka.....	11
A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei	11
A nevelő – oktató munka céljai.....	11
A nevelő – oktató munka feladatai.....	12
Az alkalmazott eszközök, eljárások	16
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	16
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
Az iskolai közösségi szolgálat.....	18
A tehetség kibontakozását segítő tevékenységek	19
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek	20
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	20
A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	21
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	21
A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái	23
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések	24

Ellenőrzés, értékelés, vizsgák	26
A felvételi rendje	26
A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	26
A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése.....	27
A tanulmányok alatti vizsgák rendje (A Corvin Mátyás Gimnázium helyi vizsgaszabályzata).....	29
A tanulmányok alatti vizsgák rendje	31
A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése.....	34
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	36
Az iskola egészségfejlesztési programjának alapelemei	36
Mindennapi testedzés programja.....	38
Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	41
Iskolánk drogstratégiája	42
Az osztályfőnöki órák egészségnevelési programjának évfolyamokra lebontott témavázlata.....	43
Környezeti nevelési program	45
Iskolánk környezeti nevelési programjának alapelemei.....	45
Környezeti nevelés a tanórákon	47
Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés.....	48
A nem hagyományos tanórai keretben szervezett tanítás - Terepgyakorlat.....	49
Környezeti nevelés a tanórán kívül	50
Óratervek	51

Jogszabályi háttér

Az iskola Pedagógiai Programja olyan belső szabályozó dokumentum, mely tartalmazza az intézmény Nevelési programját, illetve az egyes tantárgyak Helyi tanterveit. E dokumentum a nevelőtestület, a szülői szervezet és a diákönkormányzat egyetértésével készült. Szerves egységet alkot az intézmény Házirendjével, Szervezeti és működési szabályzatával.

A Pedagógiai Program a következő jogszabályok figyelembevételével került kialakításra és elfogadásra:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról,
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról,
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról,
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről,
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről,
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról,
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről, és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól,
- 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról,
- 1092/2019. (III. 8.) Korm. határozat a térítésmentes tankönyvellátás kiterjesztéséről,
- 1431/2019. (VII. 26.) Korm. határozat a tankönyvellátás finanszírozásának és az állami tankönyvfejlesztés folyamatának hosszú távú biztosításával kapcsolatos kormányzati állásfoglalásról.

NEVELÉSI PROGRAM

Az iskola bemutatása

Az iskola megnevezése:	Corvin Mátyás Gimnázium
Székhelye:	1165 Budapest, Mátyás király tér 4.
Az iskola fenntartója:	Észak-Pesti Tankerületi Központ 1165 Budapest, Jókai Mór utca 6.

Az iskola rövid története

Iskolánk 1932 szeptemberében kezdte meg első tanévét Corvin Mátyás Reálgimnázium néven, a Mátyásföldi Nyaralótulajdonosok Egyesülete tulajdonában lévő parkerdőben álló épületben. Az iskola az első időszakban négy osztályos volt, majd fokozatosan nyolc osztályossá fejlődött. Az első érettségi vizsgák az 1936/37-es tanévben voltak, az akkor már több mint 300 fős iskolában.

Az államosítást követően az általános iskolák bevezetésével átalakult az iskolarendszer. Ezt a kezdeti létszámesés után fokozatos fejlődés követte: 1955-ben 15 osztállyal működő gimnázium lett.

A hatvanas évek eleje újabb fordulatot hozott. A szakközépiskola bevezetésével eleinte vegyes (gimnáziumi és szakközépiskolai) képzés folyt, majd 1967-től csak szakközépiskolai osztályokban ismerkedett mintegy 500 diák az elektronikai műszerész, majd később a híradástechnikai szakmával.

A nyolcvanas évek végének társadalmi és politikai pezsgése az oktatásban is éreztette hatását. A szabadabb oktatási rendszer és a fiatalokkal szembeni új elvárások lehetővé és szükségessé tették, hogy újra éledjen a gimnáziumi oktatás, és megújuljon a szakképzés.

1993-tól párhuzamosan folyt az oktatás két gimnáziumi és két – a Világbank támogatásával működő – műszaki középiskolai osztályban. A gimnáziumi képzés némiképp eltért az általánostól. Ez egyrészt a tananyag elosztásában (matematika-fizika; idegen nyelvek), másrészt a 11. osztálytól választható tantárgyak nagyobb kínálatában jelentkezett. A fakultációs tárgyként elektronikát és programkezelői ismereteket is választó gimnáziumi tanulók érettségi után bekapcsolódhattak az ötödik, hatodik évfolyam technikus képzésébe.

Az elektronikai képzésről fokozatosan áttértünk az informatikára, mivel ez utóbbi iránt nagyobb tanulói és szülői érdeklődés és igény mutatkozott. Szintén a korunk igényeihez való alkalmazkodás jegyében, 2009-ben elindítottuk a nyelvi előkészítő gimnáziumi, később a NYEK-es szakközépiskolai osztályokat is.

2012 szeptemberétől a 9. évfolyamos tanulók a már hagyományosnak tekinthető nyelvi előkészítő képzés mellett tagozatos gimnáziumi osztályokba (humán, idegen nyelv és informatika) kezdhették meg tanulmányaikat. Felmenő rendszerben megszűnt intézményünkben a szakközépiskolai képzés, de az e területen szerzett tapasztalatainkat a gimnázium informatikai tagozatán kamatoztatjuk tovább.

Képzési formák

Gimnáziumi tagozataink és kiemelt tantárgyaik:

- Idegen nyelvi tagozat (angol nyelv, német nyelv)
- Reál-Informatika tagozat (matematika, informatika)
- Humán tagozat (magyar nyelv és irodalom, történelem)
- Idegen nyelvi előkészítő (angol nyelv)

A tagozatos gimnáziumi osztályok szabadon választható órakeretének egy részét a kiemelt tantárgyakra fordítjuk. Diákjaink ezeket a tantárgyakat tehát az emelt szintű oktatás keretei között tanulják. E tantárgyakban előrehaladásuk – a helyi tanterv követelményrendszerén túl – az érintett munkaközösségek által megállapított és elfogadott évfolyamszintű elvárásrendszer alapján történik.

Tárgyi feltételek

Az iskola épülete gondozott parkban, az egészséges életmód és a környezetbarát magatartás kialakításához alkalmas kellemes környezetben található.

Az épületben

- a teljes osztályt (28-36 fő) befogadó osztályterem száma: 18 (ebből 1 kémia-, 1 biológia szaktanterem),
- a nyelvi oktatást szolgáló terem száma: 4 (egyenként 18 főre),
- az informatikai oktatást 4 számítógépes terem biztosítja (öt helyiség 18 főre, egy pedig 36 főre),
- egy 36 főt befogadó, 20 ezer kötetes, 3 multimédiás, a világhálózat elérését biztosító számítógéppel felszerelt könyvtár áll rendelkezésre,
- a testnevelés és sport oktatását, a mindennapos testedzést 1 tornaterem (parkettás, mérete 22,50x11,20 m [252 m²]), és egy tornaszoba, valamint 3 sportpálya (1 atlétikai terület, 1 műanyag borítású kézilabdapálya és egy bitumen borítású kosárlabdapálya) segíti.
- Az étkezés 50 férőhelyes – melegítőkonyhával ellátott – ebédlőben zajlik.

- Az oktató-nevelő munkát közvetetten támogató helyiségek:
- 2 tanári szoba,
- 2 tanári számítógépes terem,
- iskolatitkárság,
- igazgatói, igazgatóhelyettesi irodák,
- gazdasági iroda,
- iskolai rádióstúdió,
- 1 kémia-fizika szertár,
- 1 biológia szertár,
- 1 térképtároló,
- 1 sportszertár,
- 1 testnevelő tanári iroda,
- 1 orvosi szoba,
- 1 raktár,
- és egyéb helyiségek.

Az óráközi szüneteket a tanulók a tantermekben, folyosókon vagy az udvaron, kellemes, egészséges környezetben tölthetik.

Az iskola hagyományrendszere

Szemléletünk szerint a hagyományok ápolása és bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskolai közösség minden tanulójának és dolgozójának joga és kötelessége.

A korábbi években az iskolaújság és az időszakonként megjelentetett évkönyv volt a hagyományápolás és -teremtés legfőbb eszköze. Ezt a funkciót ma már leginkább az iskolai honlap látja el. Az aktuális információk mellett itt olvashatnak az érdeklődők a diákéletről, ünnepeinkről, rendezvényeinkről, de reményeink szerint a nosztalgizáló corvinosok is egyre több érdekes írást, képet, filmet találhatnak itt.

A Corvin Mátyás Gimnázium mindegyik osztálya minden év szeptemberében, pénteki napon egynapos tanulmányi kiránduláson vesz részt.

Az ünnepélyekre, rendezvényekre vonatkozó időpontokat, szervezési felelősöket a nevelőtestület és az iskolavezetés az éves munkatervében határozza meg.

Kulturális, ünnepi és hagyományőrző rendezvényeink:

- tanévnyitó, tanévzáró,
- nemzeti ünnepek, évfordulók, megemlékezések,
- szalagtűző bál,
- ballagás,
- apródavatás és gólyavetélkedő,
- Mátyás-vetélkedő, Mátyás-napi ünnepség koszorúzással egybekötve,
- ifjúsági nap,
- emlékérem adományozása,
- „öregdiák” találkozók,
- tantestületi, osztályszintű, valamint nyugdíjas dolgozóink számára rendezett karácsonyi ünnepség,
- Mikulás-ünnepség dolgozóink gyermekei, unokái számára.

A tanulói közösség

Iskolánk vonzáskörzete főleg a XVI. kerület és az agglomerációban lévő települések. Tanulóink e térség általános iskoláiból érkeznek hozzánk. Fontosnak tartjuk a régió általános iskoláival való kapcsolattartást, ezért nagyon sok intézményt látogatnak meg pedagógusaink a beiskolázási időszak előtt, hogy személyesen tájékoztassák a tanárokat, szülőket, továbbtanuló diákokat.

Az 500 fő körül mozgó tanulói létszámból átlagosan 30% vidéki tanuló. Közülük mindenki naponta bejáró, kollégista diák nincs. A tanulók többsége átlagos – jó iskolai eredményekkel és tudással rendelkező, jó neveltségi szintű gyermek.

Szociális helyzetük a társadalom teljes keresztmetszetét megjeleníti, az arányok természetesen évente változnak. Tennivalóink ennek megfelelően szerteágazóak és sokrétűek, mind a felzárkóztatás, mind a beilleszkedés, közösségformálás terén.

A diákok pályaválasztásában egyaránt szerepet játszik a szakmai érdeklődés, elhivatottság és a társadalmi lehetőségek, valamint a családi, szociokulturális háttér befolyása is. Az iskola (osztályfőnök, szaktanár, ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga) igyekszik a szülőkkel közösen a tanuló egyéniségéhez igazítani, tanácsokkal (karrier nap) segíteni a továbbtanulást, pályorientációt.

Az iskolai élet jó hangulatú, családi, a gyerekek szeretnek ide járni. Gyakran előfordul, hogy egy családból a testvérek, de a szülők, sőt nagyszülők is az iskola tanulói voltak.

Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

Az iskolát (működéséhez, valamint a pedagógiai program megvalósításához nélkülözhetetlen) külső kapcsolataiban az igazgató, illetve – az SZMSZ-ben szabályozott módon – a vezetőség tagjai képviselik.

Kapcsolatok a fenntartóval és külső szakmai szervezetekkel:

- Budapesti POK,
- XVI. kerületi Polgármesteri Hivatal Egészségügyi Szolgálat,
- Pedagógiai szakszolgálatok,
- Pedagógiai szakmai szolgáltató intézmények,
- Gyermekjóléti Szolgálat (az iskola székhelye és a tanulók lakóhelye szerint illetékes önkormányzatoknál egyaránt),
- Ifjúsági szakellátó intézmények.

Kapcsolat a Corvin Diákalapítvánnyal

Az 1992-ben bejegyzett alapítvány célja az ifjúság kulturális fejlődésének elősegítése, oktatásának, szellemi, lelki fejlődésének elősegítése, egészséges életmódra nevelése, sporttevékenységének és szabadidősportjának szervezése az egészséges életmód elérése érdekében.

Kapcsolat a szülőkkel

- A szülői munkaközösség iskolai szintű képviselőivel az iskola igazgatója és helyettesei tartanak kapcsolatot, az osztályszintűekkel pedig az osztályfőnökök.
- Az intézmény szülői munkaközössége részére az igazgató tanévenként igény szerint tájékoztatást ad az intézmény munkájáról.
- Az iskola a tanulókat és a szülőket, gondviselőket a KRÉTA elektronikus naplón keresztül és a személyes találkozást lehetővé tevő szülői értekezleteken, szaktanári fogadóórákon tájékoztatja a tanulóval kapcsolatos információkról.
- A kapcsolattartás lehetőségeiről, a véleményezési jogkör gyakorlásának módjáról a mindenkor, érvényben lévő SZMSZ rendelkezik.

Külföldi partnerkapcsolatok

A Corvin Mátyás Gimnázium 1989 óta tart fenn partneri kapcsolatot a Ludwigsburgban lévő német "Carl Schaefer Schule" hasonló profilú intézménnyel.

Az immár több évtizedes együttműködés keretében már számtalan corvinos diák és tanár járt német nyelvterületen. Ezeken az utazásokon a magyar diákok tíz napon át német nyelven kommunikálhatnak, megismerkedhetnek a társiskolában folyó oktatási, nevelési és kulturális munkával, élményeiket beszámolóikban adják tovább itthon maradó társaiknak.

Viszonzásul rendszeresen, minden tanévben ludwigsburgi diákok számára biztosítunk hasonló lehetőségeket Magyarországon.

Ez a kapcsolat mindig újabb tartalommal bővül, lehetőséget adva a fiataloknak a nyelvgyakorlásra, egy másik országgal való megismerkedésre.

Az iskolában folyó nevelő – oktató munka

A nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei

Az iskolai nevelő – oktató munka középpontjában a humanista értékrend megvalósítása áll, amelyhez figyelembe kell venni a tanulók életkori és gondolkodásbeli sajátosságait.

A tanítási – tanulási folyamatnak egyik fontos motiváló tényezője a tanulók sikerélményhez juttatása, a differenciált képességfejlesztés.

Kerüljön előtérbe mind az individuális fejlődés szempontjából a konstruktív életvezetés megalapozása, mind az egyén közösségért vállalt felelősségének kialakítása, és a közösségben való tevékenykedésén keresztül a kapcsolataiban gazdag, sokféle, sokszínű társadalmi háttérrel rendelkező egyénekből és közösségekből álló társadalmi lét megalapozása.

A pedagógus a nevelő – oktató munkában legyen értékadó, egész személyiségével hasson a diákokra.

A nevelő – oktató munka céljai

A nevelés elsődleges célja, hogy fiataljaink önmagukat vállalni tudó, hasznos és boldog állampolgárokká váljanak, akik rendelkeznek a nemzeti identitástudattal. Személyiségük fejlődéséhez a hátrányos helyzetű emberek és csoportok iránti szociális érzékenység és segítő magatartás kapcsolódik.

A tanulók szerezzenek olyan tudást, jártasságokat és képességeket, melyek birtokában alkalmassá válnak az önálló ismeretszerzésre mind a felsőfokú tanulmányaikban, mind a szakmai képesítések megszerzésében.

Mindezek eléréséhez szükséges:

- a korszerű műveltség kialakítása,
- az egyes tudományok eredményeinek átfogó ismerete,
- a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése,
- az önálló ismeretszerzés képességének és igényének kialakítása,
- a megfelelő szintű kommunikációs készség kialakítása
- az erkölcsi tudatosság fejlesztése: az erkölcs fogalma, az erkölcsi norma ismerete, az erkölcsi ítélőképesség kialakítása,
- az esztétikai igényesség tudatos kialakítása a művészetek valamint a természeti és társadalmi környezet terén,
- az esztétikum megjelenítése a mindennapi életben, az otthoni és munkahelyi környezetben;

- a szervezet testi épségének megóvása, gondozása, fejlesztése iránti igény kialakítása, alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása,
- az optimális testi-lelki fejlődés biztosítása,
- a higiénés kultúra és szokásrendszer kialakítása,
- az egészséges életmód érvényesítése, az egészség mint érték elismertetése,
- a szervezet ellenálló képességének, testi és szellemi teherbíró képességének fejlesztése,
- az ember és környezete kölcsönhatásának felismerése.

A nevelő – oktató munka feladatai

A meghatározott célok, valamint a kerettantervi követelmények megvalósítása érdekében a nevelőtestület feladata:

- széles módszertani skála kialakítása a tanulói készségek és képességek fejlesztésére,
- a kiemelkedően jó képességű tanulók tehetséggondozása,
- felzárkóztatás,
- az esélyegyenlőség biztosítása,
- a szülők iskolai életbe való bevonása.

A végrehajtás során törekedni kell:

- a tanulók életkori és gondolkodásbeli sajátosságainak figyelembevételével korszerű tudásanyag kiválasztására és átadására,
- a tanulás, az új ismeretek iránti igény kialakítására,
- az önálló tanulás, az önképzés módjainak megismertetésére,
- széleskörű, mobilizálható és konvertálható szaktudás elsajátíttatására,
- reálisan felmért és idejében végrehajtott pályaorientációra.

El kell érni, hogy a tanulók

- rendelkezzenek kellő önismerettel és önbizalommal,
- munkájukban igényesek, szorgalmasak, kreatívak, vállalkozó szelleműek, önmaguk menedzselésére, érdekeik érvényesítésére képesek legyenek,
- ismerjék saját lehetőségeiket, legyenek képesek reális célok kitűzésére és elérésére,
- ismerjék és alkalmazzák az informatika eszközeit,
- legyenek nyitottak a világ, a természet, a haza, a társadalom aktuális kérdései iránt,

- képesek legyenek a demokrácia működésének megértésére, elfogadására és gyakorlására,
- jó ízléssel gyarapítsák tárgyi környezetüket, legyenek képesek eligazodni a művészet, a kultúra és a tudomány területén,
- tudatosan óvják testi és lelki egészségüket,
- védjék a természetet, ismerjék a környezetvédelmi problémákat, vegyenek részt azok helyi megoldásában,
- rendelkezzenek a harmonikus közösségi, és párkapcsolatok iránti igénnyel és azok alakításának képességeivel.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A szaktárgyakat tanító pedagógus az iskola pedagógiai programja alapján végzi a tantárgyi tanulás irányítását. A tanórán és a tanórán kívüli programokon egyaránt figyelemmel van a nevelési szempontokra is.

A munkakör betöltőjének feladatai:

- A pedagógus kötelező óráit az iskolában a tanulókkal való közvetlen foglalkozásra, a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozásra, tanulószobai foglalkozásra kell fordítani. A tanulókkal való közvetlen foglalkozás körébe tartozik az osztály közösségi programjainak és a tanulókkal való egyéni törődés feladatainak megtartása, azoknak a szakköröknek, érdeklődési köröknek, önképző köröknek, tanulmányi, szakmai és kulturális versenyeknek, házi bajnokságoknak, iskolák közötti versenyeknek, továbbá más tanórán kívüli foglalkozásoknak megtartása, amelyeket az iskola nem kötelező tanórai foglalkozás időkeretének terhére szerveznek, valamint az iskolai pedagógiai programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható osztály vagy csoportfoglalkozások megtartása.
- A pedagógus óráközi szünetben a tanulók felügyeletével és a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat látja el. A teljes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében munkaköri feladatként – a munkaköri leírásban foglaltak szerint vagy a munkáltató utasítása alapján – ellátja a nevelő és oktató munkával összefüggő egyéb feladatokat, így különösen felkészül a foglalkozásokra, tanítási órákra, előkészíti azokat, értékeli a gyermekek, tanulók teljesítményét; elvégzi a pedagógiai tevékenységéhez kapcsolódó adminisztrációs tevékenységet, részt vesz a nevelőtestület munkájában, a hátrányos helyzetű tanulók és a tehetséges tanulók képességeinek fejlesztésében, az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében, a gyermekek, tanulók felügyeletének ellátásában, a diákmozgalom segítésével, a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésével a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában, az intézményi dokumentumok készítésében.

- Fokozottan ügyel az intézmény pedagógiai programjához illeszkedő tanítási programok, taneszközök kiválasztására, figyelembe veszi a munkaközösség-vezető javaslatait.
- Szaktárgya körében közre kell működnie a teljesítménymérésekben, a minőségirányítási rendszer működésében.
- Részt vesz a tehetséggondozásban és a felzárkóztatásban.
- Közreműködik a szaktárgyat érintő szabadidős tevékenységek, iskolai versenyek szervezésében, lebonyolításában.
- Gondoskodik arról, hogy a tanulónak az osztályozáshoz, értékeléshez megfelelő számú érdemjegye legyen.
- Az érdemjegyeket a naplóba beírja.
- Részt vesz az iskolai szintű fogadóórákon, egyéni fogadóórát szükség szerint tart.
- Specifikus munkaköri felelősségek, köteleességek:
- Könyvtári órák tartása esetén felelős a könyvtár rendeltetésszerű használatáért.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a balesetmentes környezet megteremtésére.
- Figyelmet fordít a gyermekek jogainak megtartására, az egyenlő bánásmódra.
- A rábízott leltári tárgyakért felelősséget visel.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnök személye, munkája, szerepe meghatározó a nevelési célok elérése, a személyiség- és közösségfejlesztés területén egyaránt. A tanórai oktatás-nevelés, a tanórán kívüli osztályprogramok szervezése és irányítása, a személyes példaadás az osztályfőnök lehetősége és egyben kötelezettsége is.

Pedagógiai jellegű feladatok

- Az osztályfőnök figyelemmel kíséri az osztály egészének és ez egyes tanulóknak tanulmányi munkáját, az ezzel kapcsolatos változásokat, tendenciákat. Tanulásmódszertani foglalkozások során (osztályfőnöki órák keretein belül, vagy nyelvi előkészítő osztályoknál tanulásmódszertan órán) a diákok tanulási technikáinak fejlesztésére törekszik.
- Segíti a pályaorientációt és a továbbtanulást a tanuló érdeklődésének, tanulmányi eredményeinek ismeretében.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában.
- Osztályával részt vesz az iskola közösségi rendezvényein (pl. ifjúsági nap), kiemelten az adott évfolyamnak megfelelő hagyományőrző programokon (gólyavetélkedő,

szalagavató stb.). Támogató, segítő attitűdjével ösztönzi a tanulókat az igényes felkészülésre, részvételre.

- A közösségi nevelés „Más népek, más kultúrák” témaköréhez kapcsolódóan megismerteti a tanulókkal a kerületünkben illetve tágabb környezetünkben élő nemzetiségek kultúráját (pl.: Német Nemzetiségi Önkormányzat, helytörténeti kirándulások, irattári kutatások).
- Folyamatosan kapcsolatot tart az osztályban tanító szaktanárokkal, véleményüket a tanulók magatartás és szorgalom jegyeinek kialakításakor figyelembe veszi. Javaslatot tesz a tanulók magatartás és szorgalom érdemjegyére, majd a nevelőtestület által elfogadott osztályzatokat az e-naplóba bejegyzí.
- Él a dicséreték és elmarasztalások lehetőségével. Ezt az elektronikus napló megfelelő rovatába bejegyzí.
- Segíti a diákönkormányzat munkáját, együttműködik az osztály diák-önkormányzati képviselőjével.
- Osztályfőnöki órákat tart a pedagógiai programban előírtaknak megfelelően.
- Kiemelten, a szülőkkel és a szaktanárokkal együttműködve segíti mind a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatását, mind a tehetséggondozást.
- Tanév elején megismerteti a tanulókkal és a szülőkkel a házirendet, valamint a munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályzatot.
- Megismerteti a szülőkkel és a tanulókkal a közösségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalókat.
- Szülői értekezleteket, fogadóórákat tart a pedagógiai programnak és a tanévre vonatkozó munkatervnek megfelelően.
- Félév és tanév végén osztályfőnöki beszámolót készít (írásban).
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására.

Adminisztrációs, dokumentációs feladatok

- a hiányzások igazolása (a házirend szabályozása alapján),
- a késésekhez kapcsolódó fegyelmi következmények beírása az elektronikus naplóba,
- törzskönyv, bizonyítvány vezetése,
- félévi értesítő és év végi bizonyítvány kitöltése, kiosztása a tanulóknak; a bizonyítványokat minden tanév elején beszedi a diákoktól,
- az osztályozó, javító és különbözeti vizsgákhoz kapcsolódó adminisztráció elvégzése,

- az érettségivel, felvétellel, közösségi szolgálattal kapcsolatos adminisztráció elvégzése.

Az alkalmazott eszközök, eljárások

Az előbbiekben említett feladataink megoldásához előnyösen alkalmazhatók a tanulásmódszertani és kooperatív tanulási módszerekkel kapcsolatos továbbképzéseken megismert eljárások és eszközök. Ezek a módszerek aktivizálják, cselekvésre készítik, önálló tevékenységre ösztönzik a tanulókat. Együttműködő (kooperatív) tanulási formák, segítő kölcsönösségen alapulnak. A tanulók közötti közvetlen gondolatcserére, funkcionálisan is megszervezett együttes cselekvésekre, együttműködő magatartásra épülnek. Így fejlesztik az ismeretszerzés megszervezésének képességét, teret adnak a beszámolásra, az ismeretek megosztására, átadására. Az együttes siker lehetősége pozitív élményt nyújthat, a tanulásban való részvétel mind a személyiség, mind a közösség fejlődését segíti.

Fontosnak tartjuk a digitális technika lehetőségeinek kihasználását mind a tananyag-átadás, mind a tanulói önálló vagy csoportos feladatok (kiselőadások, projekt munkák, portfóliókészítés stb.) esetében. Iskolánk tantermei számítógéppel, projektorral felszereltek, így a gyakorlatban is adott a lehetőség az információs és kommunikációs technológiák (IKT) tanításban és tanulásban való zökkenőmentes alkalmazására.

Csak modern, széles módszertani kultúrával, megfelelő tanári és tanulói motivációval valósítható meg, hogy harmóniába kerüljön a lexikális tudás növelése és a hatékony kompetenciafejlesztés.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése során törekedni kell a teljességre, hogy testi, lelki, szellemi és erkölcsi fejlődésük egyaránt biztosított legyen. Fontos, hogy ez a tudatos, tervezett munka az életkori sajátságokat szem előtt tartsa. A siker érdekében a hatások és módszerek tekintetében a tantestületen belüli összhangot meg kell teremteni.

A legfontosabb feladatok:

- az eredményes, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges tudásvágy motiválása,
- kommunikációs készségek fejlesztése,
- kreativitás fejlesztése,
- emocionális kompetencia fejlesztése,
- akarati személyiségvonások megerősítése,
- önismereti, önértékelési kompetencia fejlesztése,
- konfliktuskezelési technikák elsajátítása és fejlesztése,
- életvezetési, munkavégzési, munkavállalói technikák kialakítása,
- a testi – fizikai állapot egészségének megőrzése,

- szociális készségek fejlesztése.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az iskola legyen színtere a harmonikus, tartalmas és humánus emberi kapcsolatok kialakításának. Az ehhez szükséges képességek és készségek fejlesztése során a tanulók ismerkedjenek meg a megfelelő szabályozó rendszerekkel (törvények, jogszabályok, házirend, erkölcsi normák, stb.) is.

A mindennapi együttlétén kívül a közösségfejlesztés kiemelt szinterei:

- osztályközösségek, osztályfőnöki órák,
- évfolyamközösségek (pl. apródavatás, gólyavetélkedő)
- az iskola közössége (ünnepélyek, rendezvények szervezése stb.),
- DÖK,
- diáknapi, sportnapok
- kirándulások, táborozások (pl. gólyatábor, Sarud)
- szakkörök,
- énekkar,
- színjátszó kör,
- iskolaújság,
- humanitárius célokra szerveződött csoportok.

A jól működő szűkebb csoportok munkája az iskola egész közösségére hatással van, hozzájárul a negatív társadalmi jelenségek visszaszorításához.

A közösségfejlesztés során végzett munka is hozzájárul, hogy a tanulók felelős állampolgárrá és munkavállalóvá váljanak.

Az iskolai közösségi szolgálat

Középiskolában meg kell szervezni a tanuló közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását. A tanuló osztályfőnöke vagy/és az ezzel a feladattal megbízott pedagógus a tanuló előmenetelét rögzítő dokumentumokban az iratkezelési szabályok megtartásával nyilvántartja és folyamatosan vezeti a közösségi szolgálattal összefüggő egyéni vagy csoportos tevékenységet, amely alapján az Nkt.-ban az érettségi vizsga megkezdésének feltételeként meghatározott ötven óra közösségi szolgálat elvégzése igazolható.

A közösségi szolgálat keretei között a tanulók egészségügyi, szociális és jótékonyági, oktatási, kulturális és közösségi, környezet- és természetvédelmi, katasztrófavédelmi, az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen valamint sport és szabadidős területen tevékenykedhetnek. A közösségi szolgálat során óvodás korú vagy sajátos nevelési igényű gyermekeket, más tanulókat, idős embereket segíthetnek.

A középiskola a közösségi szolgálatot a 9–11. évfolyamos tanulói számára lehetőség szerint három tanévre arányosan elosztva szervezi meg, vagy biztosít erre minimum ötven órában időkeretet. Indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni. A koordináló pedagógus az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart. (A közösségi szolgálat teljesítése körében egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő. A helyszínre utazás és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.)

A közösségi szolgálat helyszínén a tanuló tanítási napokon alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb háromórás, tanítási napokon kívül alkalmanként legkevesebb egy, legfeljebb ötórás időkeretben végezhet a szolgálattal kapcsolatos tevékenységet.

Munkájáról a tanuló naplót vezet, amelyben rögzíti, hogy mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott.

A közösségi szolgálat dokumentálása a tanuló, a kijelölt pedagógus és az intézmény közös feladata az alábbi megosztásban:

- a tanuló közösségi szolgálati jelentkezési lapot tölt ki, amely tartalmazza a közösségi szolgálatra való jelentkezés tényét, a megvalósítás tervezett helyét és idejét, valamint a szülő egyetértő nyilatkozatát,
- a pedagógus az osztálynaplóban és a törzslapon dokumentálja a közösségi szolgálat teljesítését,
- az iskola a közösségi szolgálat teljesítéséről igazolást állít ki két példányban, amelyből egy példány a tanulónál, egy pedig az intézménynél marad,
- az iskola a közösségi szolgálattal kapcsolatos dokumentumok kezelését az iratkezelési szabályzatában rögzíti,

- az iskolán kívüli külső szervezet és közreműködő mentor bevonásakor az iskola és a felek együttműködéséről megállapodást kell kötni, amelynek tartalmaznia kell a megállapodást aláíró felek adatain és vállalt kötelezettségein túl a foglalkoztatás időtartamát, a mentor nevét és feladatkörét.

A tehetség kibontakozását segítő tevékenységek

Iskolánkban a tehetséggondozásra kiemelt figyelmet fordítunk.

Munkánk tervezése során nagyobb hangsúlyt helyezünk az alábbiakra:

- a tehetséges, kreatív tanulók differenciált foglalkoztatása tanórán.
- az emelt szintű oktatás, a szakköri foglalkozások a tanulók érdeklődésének ébren tartása és kiszélesítése mellett tárgyi tudásuk elmélyítését szolgálják,
- a tanulóknak legyen lehetőségük a megmérettetésre, különböző szintű tanulmányi versenyeken szerezzenek tapasztalatokat, értékeljék saját tudásukat; a versenyekre való felkészüléshez egyéni, vagy csoportos formában szaktanárunktól kaphatnak segítséget,
- a tagozatos osztályok emelt óraszámai jó lehetőséget biztosítanak a tananyag kibővítésére, árnyaltabb tudás kialakítására,
- az iskola tanulói rendszeresen részt vesznek a központilag szervezett Digitális, Fenntarthatósági, Pénzügyi vagy az iskola által választott téma köré szerveződő Témahét eseményein. A témahét eseményeit, a projektoktatás során megvalósított munkákat a tanulók projektnap keretei között mutatják be,
- az iskolai lehetőségeket meghaladó igények esetén a tanulókat továbbfejlődésük, tehetségük kibontakozása érdekében a megfelelő intézményekhez, szervezetekhez irányítjuk (képzőművészeti, amatőr színjátszó vagy tánccsoportok stb.),
- a szaktanárok és osztályfőnökök a kialakított jó kapcsolat alapján nyomon követik tanítványaik iskolán kívüli munkáját, illetve érettségi utáni pályafutását, szükség esetén további segítségnyújtással támogatják őket; a diákok tapasztalataikról, az új lehetőségekről beszámolót tarthatnak az alsóbb éveseknek,
- a kimagasló teljesítményt elérő tanulókat a Corvin Diákalapítvány (alapító okiratában meghatározott céljai szerint) jutalomban részesíti. Az erre fordítható összeg értelemszerűen évenként változik a befolyt adományok, illetve a teljesítmények függvényében. A jutalmazási keret az osztályfőnöki munkaközösség javaslata alapján kerül elosztásra, az anyagi támogatást a munkaközösség az alapítványhoz benyújtott pályázata alapján nyerheti el.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő tevékenységek

- Az osztályfőnökök lebonyolítják az év eleji szűréseket, folyamatosan begyűjtik a szaktanároktól érkező információkat, igyekeznek megismerni tanulóik családi hátterét.
- Problémás esetekben összehívják az érintett feleket, és közösen kidolgozzák a segítség módját (korrepetálás, tanulástechnikai képzés, pszichológus segítségének igénybevétele, anyagi támogatás lehetőségeinek feltárása stb.)
- A szociális illetve nevelési problémával küzdő családok aktuális gondjairól az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga tájékozódik.
- A beilleszkedési és magatartási zavarokkal küzdő tanulók esetében – a probléma súlyától függően – a tanuló szülei (gondviselője), osztályfőnöke, az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellátó kolléga és az igazgatóság együtt próbál megoldást találni. Szükség esetén segítő szakember (pszichológus, gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó munkatársa, stb.) segítségét is igénybe veszik.
- Az osztályfőnök közvetetten is segítséget nyújt az érintett tanuló osztálytársainak, barátainak bevonásával.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A középiskolába lépő tanulóknak az általános iskolában megszokottakhoz képest megnövekedett, de inkább számottevően megváltozott követelményeknek kell eleget tenni. Az új elvárásoknak csak a tanulók kis hányada tud megfelelni, nagyobb részét sorozatos kudarcok érik, munkájuk sokszor sikertelen. Feltétlenül indokolt, hogy az iskola szervezett keretek között nyújtson segítséget a tanulási problémák megoldásában.

A tanulási kudarcok, a tanulás örömtelensége a személyiségfejlődésben is torzító hatásként jelenik meg, ami a diagnosztizálásban, a felzárkóztatásban és az értékelésben is komplex eljárást kíván a pedagógusoktól.

Különös figyelmet igényelnek azok a hátrányos családi helyzetű tanulók, akik a szülőktől nem kapják meg azt a figyelmet, motivációt, amely ebben az életkorban különösen szükséges. Ezért az iskola fontos nevelési – pedagógiai feladata, hogy segítséget nyújtson a rászoruló tanulóknak a tanórákon kívül is, kiscsoportos vagy akár egyéni, személyre szóló foglalkozásokkal. Ennek hagyományos formái a minden évfolyamon működő korrepetáló órák. A diákoknak – időbeosztásukhoz igazodva – lehetőségük van saját szaktanárunkon kívül a többi szaktanár felzárkóztató foglalkozását is látogatni.

A tantestületnek olyan módszertani kultúrát kell kialakítani, mely magában hordozza a tananyag elsajátításának célszerű módjait is. A tanulás eredményességét és hatékonyságát azonban

nem csupán bizonyos tanulásmódszertani fogások ismerete biztosítja, hanem a megismerési folyamatokhoz szükséges képességek megfelelő fejlettsége is. E képességek fejlesztésére az osztályfőnökök kiemelt gondot fordítanak osztályfőnöki órák keretében, legfőképpen 9. évfolyamon. A nyelvi előkészítő osztályok esetében a heti két tanulásmódszertan óra jó lehetőséget nyújt a fejlesztésre.

Továbbá fontosnak tartjuk a szaktárgyak keretein belül is a kulcskompetenciák (szövegértés, logikai képességek, kommunikációs készség stb.) folyamatos fejlesztését, hiszen ez a sikeres felzárkózás és az önálló tanulás alapja.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az ezzel kapcsolatos feladatok szorosan összekapcsolódnak az előzőekben megfogalmazottakkal, hiszen a szociális hátrány tanulási kudarcot vagy beilleszkedési, magatartási nehézségeket is okozhat. Ennek kezelése olyan komplex tevékenység, amely magában foglalja az előző két részben felsoroltakat.

A szociális hátrányok anyagi kompenzációjának lehetőségeit (pl. kedvezményes étkeztetés, ingyenes tankönyv) felsőbb szintű rendeletek szabályozzák.

Az önkormányzatok és más szervezetek pályázati kiírásait a nevelőtestület nyomon követi, a lehetőségekre a tanulók, illetve a szülők figyelmét felhívja.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat a köznevelési törvény szellemében határozzuk meg.

A tanulóifjúság összetételének és szociális hátterének évenkénti nagymértékű változása szükségessé teszi az ifjúság helyzetének feltérképezését az ifjúságvédelmi feladatok meghatározásához.

Az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga együttműködik

- az iskolavezetéssel,
- az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével,
- az osztályfőnökökkel,
- a DÖK vezetőjével,
- a iskolapszichológussal,
- az iskolaorvossal és védőnővel,
- esetenként a munkáját segítő pedagógusokkal, diákokkal és szülőkkel.

Segítségükkel feltárja a hátrányos helyzetű tanulók problémáit a családi, szociális, tanulási és egészségügyi okok szempontjából. A veszélyeztetett fiatalokat és a krízishelyzetben lévőket

felderíti. A pedagógiai módszerek elégtelensége esetén megkeresi az iskolán kívüli intézményeket (Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó stb.). Segítséget nyújt a szülőknek is (tanácsadás, felvilágosítás és módszerek átadása).

Az ifjúság problémáinak kezeléséhez a megfelelő módszereket és eszközöket választja ki, munkatársainak és külső előadóknak a segítségét kéri az adott ifjúságvédelmi feladathoz.

Az iskola illetve az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga tájékoztatási kötelezettsége

- a tanulók illetve a szülők számára
 - az iskola ifjúságvédelmi tevékenységéről és lehetőségeiről,
 - az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga személyéről és elérhetőségéről,
 - az iskolapszichológus és a bűnmegelőzési tanácsadó személyéről és elérhetőségéről,
 - az iskolán kívüli igénybe vehető ifjúságvédelmi szakellátó intézményekről.
- a nevelőtestület számára
 - az aktuális pályázati és továbbképzési lehetőségekről,
 - a gyermekvédelmi és szakellátó intézményekről.

Az ifjúságvédelmi célok eléréséhez jelentős a prevenciós munka előtérbe állítása.

Feladatai:

- személyiségfejlesztés, reális önértékelő képesség és önbizalom kialakítása,
- a tanulás tanítása,
- közösségfejlesztés,
- egészségnevelés, egészséges életmód, jó szokások kialakítása,
- drogprevenció,
- szexuális felvilágosítás és viselkedéskultúra,
- rendszeres egészségügyi szűrés.

A prevenció feladatai csak a nevelőtestület – elsősorban az osztályfőnökök – az iskolaorvos és védőnő, iskolapszichológus, bűnmegelőzési tanácsadó segítő munkájával valósíthatók meg. Az ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga egyik fontos feladata e munkák összehangolása, megszervezése az osztályfőnöki munkaközösség és a DÖK vezetőjével együtt.

A szülő, tanuló, iskolai pedagógus együttműködésének formái

A tanuló és a pedagógusok napi, közvetlen kapcsolatán túl a véleményalkotás legfontosabb hivatalos fóruma a DÖK. Hivatalos jogosítványai mellett az iskolai élet fontos színtere, ahol az éppen aktuális problémák megoldása során a fiatalok elsajátíthatják a konfliktuskezelés, konszenzuskeresés technikáit (vita, meggyőzés stb.). Közösségformáló és személyiségfejlesztő szerepe az egész iskolai életre hatással van.

Az iskolai diákönkormányzat

Minden osztály saját közösségéből választ egy diákbizottságot, ezekből egy-egy delegált tag alkotja az iskola diákbizottságát, mely saját SZMSZ szerint működik.

A diákönkormányzati képviselők az alábbi szervezetekben vesznek részt:

- Fegyelmi Bizottság (1 fő),
- Diákszociális Bizottság (1 fő).

A diákönkormányzati munka célja:

- a köznevelési törvényben biztosított jogok és köteleességek megismertetése a tanulókkal, a jogszabályok közös értelmezése, alkalmazásuk gyakorlatának kialakítása,
- a diákok jogainak érvényesítése, érdekeinek képviselete az iskolai közélet kialakítása és gyakorlása, az iskola más szervezeteivel történő kapcsolattartás és érdekegyeztetés,
- az iskola szervezeti működését biztosító belső szabályok megismertetése, a napi gyakorlat során felmerülő problémák megoldásmódjainak kidolgozása,
- a kulturált vita alapelemeinek megtanulása, az egyéni és közös érdekek mások jogainak és érzelmeinek megsértése nélkül történő érvényesítése,
- konfliktuskezelési eljárások elsajátítása és alkalmazása,
- az érdekegyeztetés, érdekérvényesítés, érdekképviselet technikájának elsajátítása.

A Diákönkormányzat aktívan részt vesz az iskola szervezeti életében, minden esetben él a törvényben biztosított egyetértési és véleményezési jogával.

A szülők és pedagógusok közötti kapcsolat

A tanév során az aktuális munkatervben rögzítetteknek megfelelően az osztályfőnökök szülői értekezletet, a szaktanárok fogadóórát tartanak. A szülőknek lehetőségük van bármely szaktanárral személyes, egyéni beszélgetés során is megoldást találni problémájukra.

Az osztályfőnökök – ha tanulói fejlődését nyomon követve szükségesnek érzik – ezen kívül is kezdeményezhetnek pl. egyéni beszélgetést vagy rendkívüli szülői értekezletet osztályukban.

Minden osztályban működik szülői munkaközösség, vezetői képviselik az osztályt iskolai szintű fórumokon.

- A szülői munkaközösség iskolai szintű képviselőivel az iskola igazgatója és helyettesei tartanak kapcsolatot, az osztályszintűekkel pedig az osztályfőnökök.
- Az intézmény szülői munkaközössége részére az igazgató tanévenként igény szerint tájékoztatást ad az intézmény munkájáról.

A szülői munkaközösség részére biztosított jogok:

A szülői munkaközösségnek véleményezési jogköre van

- a Pedagógiai program, az SZMSZ, az Iskolai munkaterv és a Házi rend jóváhagyásában,
- a szülőket anyagiakban is érintő ügyekben,
- a szülői értekezletek napirendjének meghatározásában,
- az iskola és a család kapcsolattartási rendjének kialakításában.

A tanítási év lezárását követően az iskola – ha az iskola fenntartója, működtetője azzal egyetért és az ahhoz szükséges feltételeket biztosítja – a tanuló részére pedagógiai program végrehajtásához nem kapcsolódó foglalkozásokat szervezhet, amelyeken a részvételt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az iskola igazgatójához benyújtott kérelemben kezdeményezheti.

Az iskolai nem ingyenes szolgáltatások körébe tartozó kulturális, művészeti, idegen nyelvi stb. programokat a szervező tanár az iskolai diákönkormányzat és a szülői munkaközösség véleményének figyelembe vételével valósítja meg.

A tanulói közösség állandóan változó összetétele más-más szülői, szociokulturális hátteret jelent. Szükséges a nevelőtestület és a szülői munkaközösség kapcsolatának és feladatainak évenkénti felülvizsgálata, újrafogalmazása a felmerülő igények szerint.

A kapcsolattartás lehetőségeiről, a véleményezési jogkör gyakorlásának módjáról a mindenkori, érvényben lévő SZMSZ rendelkezik.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések

A pedagógiai program végrehajtásának tárgyi feltételei tantárgyakhoz és szabadidős tevékenységi formákhoz kapcsolódnak. Ezek egy része a szaktárgyak helyi tanterveiben kerül felsorolásra, a teljes jegyzék megegyezik az iskola leltárának jegyzékével.

Az eszközök, felszerelések fejlesztése az anyagi lehetőségekhez képest folyamatosan történik. A kor követelményinek, irányzatának megfelelően nagyobb arányú fejlesztés, bővítés sikeres pályázatok útján történhet (nyelvi labor, természettudományi szertárak, tanulmányutak, iskolaújság stb.).

Az elektronikus napló fontos szerepet tölt be az iskolai adminisztrációban, a folyamatos értékelés nyomon követhetőségében és a szülőkkel való kapcsolattartásban is. Az e-naplóhoz a tanulónak és a szülőnek, gondviselőnek is egyéni (jelszavas) hozzáférési lehetősége van. A tanuló és a szülő az e-naplóból tájékozódhat a tanuló érdemjegyei felől, hiányzásairól, késéseiről, fegyelmi vétségeiről, más bejegyzésekről (dicséret, felszerelés hiány stb.), illetve az elvégzett közösségi szolgálati órákról.

Az iskola honlapja és hivatalos Facebook oldala az általános tájékoztatást szolgálja (aktualitások, események, iskolai dokumentáció stb.).

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az oktatáshoz szükséges taneszközök beszerzéséről az iskola gondoskodik, a kiválasztás tantárgyanként a munkaközösségek feladata.

A tankönyvek kiválasztása elsősorban a hivatalos tankönyvlista alapján történik az alábbi szempontok figyelembe vételével:

- a jogszabályban meghatározottak szerint, minden tanulónak biztosítható, a tananyag elsajátításához nélkülözhetetlen, a tanórákon rendszeresen alkalmazható legyen,
- tartalmilag alkalmas legyen a helyi tanterv követelményeinek teljesítésére, de egyben adjon lehetőséget a törzsanyagon túli kitekintésre,
- szakmailag precíz, jól kidolgozott legyen,
- szövegezése, módszertani felépítése segítse az önálló tanulást is,
- változatos, a megújult vizsgarendszerhez alkalmazkodó feladattípusai biztosítsák a minden készséget kiegyensúlyozottan fejlesztő gyakorlás lehetőségét,
- jó ábraanyag segítse a megértést,
- több évfolyamon tanított tantárgyaknál azonos felépítésű, logikájú tankönyvcsalád alkalmazható,
- a tanulmányi idő alatt több éven keresztül is használható legyen (példatárak, szöveggyűjtemény stb.),
- elviselhető anyagi terhet jelentsen a családoknak.

A tankönyvfelelős az iskolában évente tankönyvbemutatókat szervez. A szaktanárok így rendszeresen tájékozódhatnak a kiadók újdonságairól.

A szakmai munkaközösségek a könyvtár bővítésére, a tananyaghoz széles körben kapcsolódó, önálló ismeretszerzésre alkalmas könyvek, illetve elektronikus ismerethordozók beszerzésére is javaslatot tesznek. Ezek a kiadványok alkalmazhatók a tanórán például a tankönyvi ábraanyag kiegészítésére, vagy a tanulók képességfejlesztésében (ld. könyvtárhasználati ismeretek tanterv).

Ellenőrzés, értékelés, vizsgák

A felvételi rendje

A felvételi összpontszám három részterületből áll össze.

- Hozott pontok (50 pont): az általános iskola 7. év végi és 8. félévi osztályzatai alapján a következő tantárgyak figyelembe vételével: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, történelem, matematika.
- Írásbeli felvételi (100 pont): országosan egységes felvételi feladatok magyar nyelv és matematika tantárgyakból.
- Szóbeli felvételi (30 pont): olvasási készség, általános műveltség és tájékozottság alapján.

A központi írásbeli felvételi minden jelentkező számára kötelező. Pontazonosság esetén előnyben részesül a halmozottan hátrányos helyzetű, a Budapesten lakó, az írásbeli vizsgán jobb eredményt elérő, az iskolához családi kötődéssel kapcsolódó jelentkező.

A felvételi eljáráson kívül a tanuló felvételi és átvételi kérelméről az igazgató dönt az üres férőhelyek, a tanuló korábbi tantárgyi, magatartás és szorgalom osztályzatainak, illetve a korábban tanult tantárgyak és a tantárgyi óraszámok figyelembevételével.

A tanulókat a felvételi eljárás során megjelölt tagozatkódok és a felvételi rangsorok alapján soroljuk osztályokba. A csoportokba való beosztás az idegen nyelvi szintfelmérő és a szaktanárok, illetve az osztályfőnök javaslata alapján történik.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői véleményben foglaltak alapján állapítjuk meg a speciális értékelési szabályokat.

A sajátos nevelési igényű tanulók speciális képzéséhez szükséges feltételek nem állnak rendelkezésünkre.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A 9. évfolyamra az a tanköteles korú fiatal nyerhet felvételt, aki az 1-8. osztályt eredményesen elvégzi, és az iskola által támasztott felvételi követelményeknek megfelel. Az adminisztratív formai feltételek a mindenkori érvényes előírásnak megfelelőek.

A felvételi eljárást (adminisztratív feltételek, fellebbezési lehetőségek, eljárások és határidők) a művelődési és közoktatási miniszternek a tanévre vonatkozó rendelete szabályozza.

A más iskolából fegyelmi vagy egyéb indok alapján való átiratkozásról az igazgató dönt a köznevelési törvény előírásai alapján.

A felsőbb évfolyamra lépés feltételeit a köznevelési törvény szabályozza. Az elégséges osztályzat eléréséhez a tanulóknak a tantervi minimum követelményeket kell teljesíteni. A tantervi minimum követelményeket az egyes tantárgyak helyi tanterve tartalmazza, beleértve a konkrét ismeretanyagot és azokat a tanulói tevékenységformákat, amik szükségesek a képzési rendszerben való eredményes továbbhaladáshoz.

A felsőbb osztályba lépés feltétele a tanórákon való részvétel is. A mulasztások igazolásáról, valamint a továbbhaladásban való figyelembevételéről a köznevelés törvény és az iskolai SZMSZ rendelkezik.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése, értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése a köznevelési törvény és a nemzeti alaptanterv, valamint az ezekre épülő helyi tanterv követelményei alapján, a pedagógiai programban megfogalmazottak szellemében történik.

A tanulók teljesítményének mérése visszajelzést biztosít a tanár, a tanuló és a szülők számára egyaránt. Az egész éves rendszeres tanórai ellenőrzés nagy jelentőségű. A tanár, tanuló, szülő így látja a folyamatos előrehaladást, a nehézségeket. Az ellenőrzés történhet szóban, írásban vagy gyakorlati munka során. A megvalósítás a tantárgy jellegének, a tananyag tartalmának megfelelően változatos lehet, de minden esetben azokat a tanulói (belépő) tevékenységformákat vizsgálja, amelyek a tantárgyi tartalmak elsajátításának lényeges feltételei. E feladathelyzetek az évfolyamok során fokozatosan egymásra épülve jelennek meg.

- A középiskolai értékelési rendszert két központilag szabályozott, egységes vizsga foglalja keretbe: a 9. évfolyamba kerülés szempontjából meghatározó felvételi vizsga és a középiskolai tanulmányok lezárását, befejezését igazoló érettségi vizsga.
- A tanulói teljesítménymérés másik fontos, a pedagógus számára is tájékoztató és egyben iránymutató funkcióval bíró eszköze az országos kompetenciamérés.
- A rendszeres tanórai ellenőrzés formái:

Írásbeli beszámoltatás

A tanulói tudás mérésére szolgáló *írásbeli számonkérések* gyakoriságát a témakörök tartalma, nehézségi foka határozza meg. A tanév során a tantárgy óraszámától, a tananyagtól függően feladatlapok, tesztek útján győződhetünk meg a tanulók felkészültségének rendszerességéről.

Az egyes nagyobb témák lezárása után *témazáró dolgozatot* írnak a tanulók. Ezek témáját, súlyponti kérdéseit az egy évfolyamon tanító kollégák összehangolják. A témazáró dolgozatok időpontját, pontos tananyagát, a középszintű érettségi követelményeihez igazodó minimális teljesítmény szintjét a tanulókkal előre ismertetni kell.

A felsőbb évfolyamokon az érettségi tantárgyakból a tanév során egy vagy két összefoglaló, 2 vagy 3 órás *dolgozatot* írnak a tanulók. A dolgozat értékelése az érettségi vizsga értékelési szempontjai szerint történik.

Előre kiadott témából a szaktanár *házi dolgozatot* készíttethet a tanulókkal (ez különösen indokolt lehet csekély – pl. 1 óra/hét – óraszámú tanított tantárgyaknál).

Szintén előre kiadott témából *portfólió, tabló* vagy más *grafikai szervező* elkészítése is értékelhető osztályzattal.

Szóbeli beszámoltatás

A heti óraszámúknak megfelelő időközönként a tanult törzsanyag – lehetőség szerint önálló – *szóbeli felelet* formájában történő visszakérdezése. Célja a rendszeres otthoni tanulás igényének kialakításán túl a szóbeli kifejezőképesség fejlesztése.

Memoriterek (szem előtt tartva a tanterv által meghatározott mennyiséget, és a megtanuláshoz szükséges időt).

Kiselőadások – előre kiadott, a tanuló egyéniségének, érdeklődési körének megfelelő témában. Így lehetőséget kapnak a jó szereplésre az órán kevésbé aktív tanulók is.

Prezentáció, projektmunka, egyéb – a szóbeli előadást a vizualitással ötvöző – *bemutatók, előadások* készítése a tanuló érdeklődésének, vállalásának megfelelően.

Gyakorlati munka értékelése

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatás mellett főleg a természettudományos tantárgyakban fontos a gyakorlati munka értékelése. Ez biológiai, kémiai, fizikai vagy élettani *kísérletek*, környezetvédelmi *mérések* elvégzését, az eredmények értékelését, táblázatok, grafikonok értelmezését jelenti.

Otthoni felkészülés

A tanórákra való rendszeres, folyamatos felkészülés elengedhetetlen az eredményes munkához. Ezért erősíteniünk kell a tanulók motiváltságát az otthoni munka iránt is.

Fontos a *házi feladat* mennyiségének megválasztása. Ehhez figyelembe kell venni az életkori sajátságokat, a tananyag nehézségét, az órák heti elosztását.

Tartalmazzon minden tanuló számára megoldható feladatot. Az IKT használatának lehetősége növelheti a tanuló motiváltságát.

A jól megválasztott feladatok a felmerülő hiányosságokról visszajelzést adnak a tanárnak is.

A feladat pontos megfogalmazásával, az ellenőrzések rendszerességével, kiszámíthatóságával segítjük a tanulók helyes időbeosztásának kialakítását.

A végzős osztályokban különösen fontos szerepe van az otthoni, önálló felkészülésnek, ismétlésnek, rendszerezésnek.

A kötelező és ajánlott olvasmányok jegyzékét minden tanév elején (vagy az előző tanév végén) ismertetni kell a tanulókkal.

Az ellenőrzést mindig értékelés követi, amelynek tényszerűnek, nyitottnak, és nevelő hatásúnak kell lenni. A folyamatos ellenőrzések során az értékelés nem feltétlenül jár együtt osztályzással. A tanulókat rá kell szoktatni önmaguk és társaik reális értékelésére. Fontos, hogy az értékelés ne lezárt, megbélyegző, hanem előremutató legyen.

Az eredmények értékelése alapján következtetéseket kell levonni a tanítás és a tanulás hatékonyságáról, és meg kell határozni a korrekció irányát, módját.

A tanulók teljesítményének minősítése érdemjeggyel történik. A különböző beszámoltatási formákról, azok értékelésének módjáról a szaktanárok a tanév elején tájékoztatják a tanulókat. A tanulók egy félévben minimálisan kettő, illetve – ha a tantárgy heti óraszámja kettőnél több – a heti órászámmal megegyező számú osztályzatot kapnak. Félévkor és a tanév végén tantárgyanként egy-egy osztályzattal történik a tanulói teljesítmények értékelése.

(Osztályzatok: jeles (5) - jó (4) - közepes (3) - elégséges (2) - elégtelen (1))

A félévi és évvégi osztályzatok kialakításáról a megszerzett osztályzatok átlaga alapján a szaktanár dönt. 2.00 alatti átlag esetén elégtelen osztályzat adható.

A 11-12. évfolyamon emelt szintű képzésen/fakultáción résztvevő tanulók félévi és év végi érdemjegye a közép- és emelt szintű félévi és év végi osztályzatok átlaga alapján kerül megállapításra, oly módon, hogy a kapott átlageredményt lefelé kerekítjük. Bármelyik szint elégtelen félévi/év végi osztályzata esetén a végső félévi/év végi jegy is elégtelen.

Az iskola a tanulókat és a szülőket, gondviselőket a KRÉTA elektronikus naplón keresztül és a személyes találkozást lehetővé tevő szülői értekezleteken, szaktanári fogadóórákon tájékoztatja a tanulóval kapcsolatos információkról.

A szülő kötelessége - a gyermeke tanulmányi előmenetelének rendszeres, folyamatos nyomon követése mellett - a KRÉTA-napló központi bukásértesítésének követése (bukásra állás esetén a félévi/év végi átlag piros színnel jelenik meg a naplóban).

A tanulmányok alatti vizsgák rendje (A Corvin Mátyás Gimnázium helyi vizsgaszabályzata)

A vizsgaszabályzat jogi kerete a 2011. évi CXC. törvény (a nemzeti köznevelésről), valamint a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet.

A helyi vizsgaszabályzat nem tartalmazza az állami (érettségi) vizsgát, arra egységesen magasabb jogszabály vonatkozik.

A vizsga fajtái, vizsgára kötelezettek

- osztályozó vizsga

Osztályozó vizsga hiányzás miatt

- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a kétszázötven tanítási órát, vagy az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a bekezdésben meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanulmányait egyéni tanrendben végzi.

Az egyéni tanrendben tanuló a tantervi követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.

- aki előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni olyan tantárgyból, amelynek a helyi tantervben előírt követelményeit még nem teljesítette, így érdemjeggyel nem rendelkezik. Ha a tanuló a vizsga letételének időpontjában még nem rendelkezik félévi osztályzattal, akkor azt az osztályozó vizsgán megszerzett év végi érdemjegy alapján, azzal megegyező érdemjegyben állapítjuk meg.

- **javítóvizsga**

Javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanév végén valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
- aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le.
- aki az osztályozó vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

- **különbözeti vizsga**

Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló,

- Aki tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételt
- Aki eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik.

- **beszámoltató vizsga**

Beszámoltató vizsgát tesz az a tanuló,

- Aki a tanítási foglalkozások alól alkalomszerűen vagy időszakosan felmentést kapott.

Vizsgakövetelmények

A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit és az értékelés rendjét a szakmai munkaközösségek határozzák meg az iskola helyi tantervében foglaltak szerint.

A vizsgák időpontja

Javítóvizsga letételére augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban, az iskola által meghatározott napon (napokon) van lehetőség. A napok pontos kijelölése a tanév végi osztályozó értekezlet után, a több tantárgyból javítóvizsgára utasított tanulók számának ismeretében történik, figyelembe véve az egy napon lehető vizsgák számát (egy tanuló vonatkozásában legfeljebb két írásbeli és legfeljebb három szóbeli vizsga).

Osztályozó vizsga letételére a félévi, illetve év végi osztályozó értekezleten meghatározott időpontokban van lehetőség. Az előrehozott érettségi vizsga miatt szükséges osztályozó vizsgák időpontját úgy kell kijelölni, hogy eredményük legkésőbb az írásbeli érettségi vizsga megkezdéséig ismert legyen.

Beszámoltató vizsga letételére azokban az időpontokban van lehetőség, amik a felmentés engedélyezésekor kerültek megállapításra.

A fentiekől eltérő időpontban történő vizsgát igazgatói engedéllyel lehet tenni. (pl. pótló vizsgát engedélyezhet annak a tanulónak, aki neki fel nem róható okok miatt nem tudott osztályozó vagy javítóvizsgát tenni.)

A tanulók tájékoztatása, jelentkezés a vizsgára

A tanulók tájékoztatása a vizsgákkal kapcsolatos tudnivalókról a szaktanárok és az osztályfőnökök feladata. A vizsgaidőpontokat az igazgatóhelyettes hozza nyilvánosságra.

A diákok tájékoztatást kapnak a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, a követelményekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről.

A vizsgára való jelentkezés az iskola igazgatójának írásban benyújtott kérvénnyel történik.

A tanulmányok alatti vizsgák rendje

Írásbeli vizsgák

Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 60 perc, élő idegen nyelv esetén 90 perc. Egy napon egy tanuló tekintetében legfeljebb három írásbeli vizsga szervezhető.

A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. A szükséges segédeszközökről a tanuló illetve az iskola gondoskodik az érettségi vizsgaszabályzatba foglaltak szerint. Az írásbeli vizsgák lebonyolításával kapcsolatos további szabályok is megegyeznek az érettségi vizsga szabályaival.

Szóbeli vizsgák

A *szóbeli vizsgák* 3 tagú vizsgabizottság előtt zajlanak. A bizottság tagjai az iskola pedagógusai, akiket az igazgató bíz meg a feladattal. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik. A bizottság munkájáért, a vizsga törvényes lebonyolításáért a vizsgabizottság elnöke felelős.

Minden vizsgázó vizsgatárgyanként – az élő idegen nyelvek kivételével – legalább 20 perc felkészülési időt kap, a felelet időtartama maximum 10, élő idegen nyelvek esetén 15 perc lehet. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgák érdemjegyeinek megállapításáról a szakmai munkaközösség dönt.

A szóbeli vizsgák lebonyolításával kapcsolatos további szabályok megegyeznek az érettségi vizsga szabályaival.

MELLÉKLET

*Záradékok**Beillesztés: a Köznevelési törv. Záradékai*

..... tantárgy ... évfolyamainak követelményeit egy tanévben teljesítette a következők szerint: Dok.: N., TI., B.

Mulasztása miatt nem osztályozható, a nevelőtestület határozata értelmében osztályozóvizsgát tehet. Dok.: N., TI.

A(z) tantárgyból javítóvizsgát tehet. Dok.: N., TI.,B.

A javítóvizsgán tantárgyból osztályzatot kapott évfolyamba léphet. Dok.: TI. B.

A évfolyam követelményeit nem teljesítette, az évfolyamot megismételheti. Dok.: N.,TI.,B.

A javítóvizsgán tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

Évfolyamot ismételni köteles. Dok.: TI.,B.

A(z) tantárgyból-án osztályozó vizsgát tett. Dok.: N.,TI.

Osztályozó vizsgát tett. Dok.: TI.,B.

Az osztályozó (beszámoltató, különbözeti, javító-) vizsga letételére-ig halasztást kapott. Dok.: TI.,B.

Az osztályozó (javító-) vizsgát engedéllyel a(z) iskolában független vizsgabizottság előtt tette le. Dok.: TI.,B.

Választható tantárgyak, foglalkozások

A tanuló a kötelező tanórákon túl szabadon választott tanórákra is jelentkezhet az óratervekben meghatározott szabadon választható órakeret terhére. (A választható tanórákat és azok tananyagtartalmát, követelményeit a pedagógiai program tantervi része tartalmazza.)

A tanuló jelentkezési lapot tölt ki, amelyen bejelöli a választott tanórákat. A szabadon választott tanórákra való jelentkezést a tanuló és a szülő is aláírásával igazolja. A jelentkezés határideje az adott év május 20-a.

Amennyiben a tanulót kérelmére felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítás év végéig, illetve, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni, mulasztásait úgy tekintjük, mint a kötelező tanítási órát.

A 11-12. évfolyamon a tanulók a szabadon választható órakeret terhére ún. emelt szintű órákat/fakultációkat választhatnak. A választható tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, angol nyelv, német nyelv, informatika, testnevelés, illetve az aktuális igények felmérése és a Diákönkormányzattal történő egyeztetés után évente kihirdetett legalább két természettudományos tárgy (fizika, kémia, biológia, földrajz). A foglalkozások esetében a pedagógusválasztás az aktuális tantárgyfelosztás függvényében, a munkaközösség-vezetők ajánlása után valósulhat meg.

Érettségi vizsgatárgynak a tanuló az iskola *helyi tantervében szereplő bármely* tantárgyat választhatja, ha a tantárgy tantervben szereplő követelményeit teljesítette, és tudását osztályzattal értékelték. A vizsgára való felkészülést - a szaktanárral egyeztetve – a szabadon választható órák terhére, szakköri vagy emelt szintű órák/fakultációk keretében segíti az iskola. Az egyes tantárgyak követelményeit az adott tárgy helyi tanterve tartalmazza. Az aktuális vizsgakövetelmények az OH honlapján kerülnek nyilvánosságra.

A helyi tantervben nem szereplő vizsgatárgyból az iskola nem tudja biztosítani, hogy a tanuló teljesítse a tantárgy követelményeit, ebben az esetben vendégtanulói jogviszonyt létesíthet másik középiskolával.

Értékelés és magasabb évfolyamra lépés tekintetében a pedagógiai program vonatkozó része az irányadó (lásd: emelt szint/fakultáció értékelése; a szakkörök, korrepetálások jellemzően érdemjeggyel nem értékelt órák).

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése az egész iskolára érvényes értérendszerben, egységes alapelvek szerint történik. Ennek írásba foglalt változata a Házirend.

A minősítési rendszert csak körültekintően, az osztály és az egyes tanulók körülményeinek sokoldalú figyelembe vételével lehet alkalmazni, különös hangsúllyal a fejlődési tendenciákra.

Az ODB tagjainak javaslatát az osztályfőnök irányításával megvitatja osztály, majd az osztályban tanító tanárok testülete véleményezi. A végső döntést a nevelőtestület hozza meg. Fontos, hogy a magatartás értékelése egységes elvek szerint történjen. (Az egységesség biztosítását szolgálja a magatartás és szorgalom értékeléséhez kapcsolódó intézményi belső szabályzat.) Fontos az objektív, mégis motiváló értékelés, hiszen ennek közösség- és személyiségfejlesztő hatása egyaránt jelentős.

A jutalmazások és fegyelmező intézkedések formáiról és alkalmazásuk elveiről az iskolai SZMSZ rendelkezik.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Az iskola egészségfejlesztési programjának alapelemei

A nemzeti egészségpolitikai stratégia fő célja a lakosság egészségi állapotának javítása. A program (az Egészségügyi Világszervezet 1986-os Ottawai Chartájában megfogalmazott korszerű egészségfejlesztés főbb kulcsterületeinek figyelembe vételével) átfogó keretet ad a prioritások kiválasztásához és megvalósításához, az erőforrások és a közösségek mozgósításához.

Az egészségmagatartás kialakulása hosszú, az egész életen át tartó szocializációs folyamat eredménye. Ebben elsődleges a család szerepe azzal a kiegészítéssel, hogy korunk egyik kedvezőtlen jelensége a család mintaadó, szocializációs feladatának gyengülése.

Serdülőkorban felerősödik a kortársak, kortárs csoportok szerepe a magatartás formálódásában. A normákat az a társadalmi, kulturális közeg határozza meg, ahol a csoportok létrejönnek. Ebben a vonatkozásban a tanulók szabadidő eltöltésének színterei és a szabadidő megszervezése rendkívül fontos tényező. Az egészségfejlesztés folyamatában kell segítséget adni ahhoz, hogy a fiatalok egyre fokozódó kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és ez által képessé váljanak annak javítására, alakítására. A teljes fizikai, szellemi és szociális jólét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy kielégítse megfogalmazódott szükségleteit, valamint környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget ne egészségügyi problémának, hanem a mindennapi élet társadalmi és egyéni erőforrásának tekintse.

Az iskola, mint ismeret- és értékadó, értékmeghatározó terep és számos társadalmi aktivitás színtere kiemelt szerepet kap a magatartás alakításában, a megelőző tevékenységben. A tapasztalatok bizonyítják, hogy az egészséggel kapcsolatos ismeretek, bármily széleskörűek is, nem garantálják az egészséges életvitelt. Még az adott magatartásformával kapcsolatos pozitív beállítódás sem elég, ha a cselekvést nem támogatják a környezeti tényezők, és nincs elég akarat, belső erő a tudatos magatartáshoz.

Iskolánk tanulóinak egészségi helyzete

Az évenként végzett felmérések szerint az országos átlagnak megfelelő testi állapotúak tanulóink. Az utóbbi évekre visszatekintve feltűnő a túlsúllyal való küzdelem.

A mentális egészség területén aggasztó tapasztalatunk, hogy egyre több tanulónk küzd átmeneti pszichés zavarral. Megnövekedett a magatartásbeli és/vagy tanulási képesség/készség hiányossága miatti tanulói viselkedési eltérés, az ezek okozta konfliktus.

A testi - lelki egészség területén tapasztalt gondok nem mind ebben az életkorban keletkeznek, a tanulóink nagyobb része már ezekkel a problémákkal kerül hozzánk.

A jelentősen megváltozott életmód, táplálkozás okozta fizikai állapot csak a család segítségével, valamint az általános iskolai képzésre spirálisan épülő prevenciós tervvel lehet hatékony.

Tanulóink életkörülményei nagymértékben különböznek mind lakhely, mind szociális helyzet terén. A kortárs csoportok hatása ennek megfelelően nagyon sokrétű, minden tizenéves kori stílussal és viselkedésmóddal találkozunk.

Különböző mértékben, de minden osztálytípusunkban gondot okoz a középiskolai tanulás hatékony módszerére való átállás és a tanulók tanulás iránti motivációjának hiánya.

A fenti problémákat áttekintve arra következtethetünk, hogy hatékony segítséget csak komplex módon tudunk adni.

Iskolánk egészségfejlesztési programjának fő célja

Képessé tenni a tanulóinkat arra, hogy egyre növekvő kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel.

Erőforrásaink

Az iskola pedagógusai, és egészségügyi dolgozói több, a személyiségüknek legjobban megfelelő, iskolai szervezésű képzésen is részt vettek. Célunk, hogy minden pedagógus, de legalábbis minden osztályfőnök részesüljön egészségneveléssel, illetve drogprevencióval kapcsolatos továbbképzésben.

A meglévő technikai eszközök (videokamera, számítógépes hálózat, fénymásoló stb.) mellett a módszertani kiadványok, szemléltető eszközök, oktató filmek folyamatos bővítése, aktualizálása szükséges.

Kiaknázzuk az iskola tárgyi környezetének esztétikai jelentőségét, természeti adottságát, az egészségi állapotra gyakorolt közvetlen élettani hatását.

Alkalmazott módszerek

Az egészségneveléssel kapcsolatos órák során elsősorban a részvételen alapuló oktatási technikák alkalmazását tartjuk megfelelőnek. Ezek alkalmasak legjobban a személyiség, készségek, jártasságok fejlesztésére, a pozitív önkép kialakítására (pl. kommunikációs készség, kooperációs technikák, projektmunka, konfliktuskezelés, csoportmunka). Ilyen módszerek alkalmazásával kapcsolatos képzésben a tantestület döntő többsége részesült, a személyi feltételek biztosítottak.

Feladataink fő területei:

- Egészséges táplálkozás megvalósítása
- Mindennapos testnevelés minden tanulónak az egészségfejlesztési kritériumok teljesítésével,
- A gyermekek érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel
- Az egészségismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése

Az egészséges táplálkozás megvalósítása

Az egészséges táplálkozás megvalósítása alapvetően nem a pedagógusok feladata, hanem a közétkeztetést biztosító szervezeté, azonban a pedagógusnak a személyes példamutatáson és az egészséges táplálkozásra vonatkozó ismeretek átadásán keresztül az egészséges táplálkozásra nevelésben komoly szerepe van. Ahhoz, hogy az új közétkeztetési rendelet szerint megváltozó étrend és a 20/2012-es EMMI rendeletnek megfelelő kínálatot nyújtó büfé a gyerekek egészségét ténylegesen szolgálhassa, a pedagógus és az iskola-egészségügyi szakemberek aktív és együttműködő jelenléte biztosítja intézményünkben.

A közétkeztetést barátságos, kulturált, higiénikus étkezési körülmények közt zajlik szépen felújított ebédlőnkben.

A büfét üzemeltető cég törekszik az egészséges kínálat biztosítására, javaslatételre az iskola-egészségügyi szolgálatot is bevonjuk.

Az egészséges táplálkozás ismereteinek átadása az osztályfőnöki órák egészségnevelő programjában szerepel.

Mindennapi testedzés programja

(A kötelező testnevelés órán túli testedzés)

9-12. évfolyam

Célok és feladatok

Célja, hogy igény szerint a kötelező testnevelési órán kívül is lehetőségük nyíljon a tanulóknak a mindennapi testmozgásra. A sport célja, kialakítani az egészséges életmód iránti igényt és ennek szerves részeként, kialakítani a napi testmozgás iránti igényt. Válgjon a rendszeres fizikai aktivitás magatartásuk részévé. Célunk néhány sportág népszerűsítése. Sajátítsák el az alapvető sportágakban való jártasságot, amelyek nem teljes mértékben szerepelnek a kötelező testnevelés óra tantervében. Azaz lehetőségük nyíljon a csapatsportok alaposabb megismerésére és kipróbálására. Feladata a mozgásigény kielégítése, mozgáskoordináció, ügyesség, állóképesség fejlesztése, egészséges csapatszellem, versenyszellem kialakítása.

Továbbá feladata, hogy lehetőséget adjon felzárkóztatásra azon tanulóknak, akik a kötelező tanórai anyagot, nem tudják megfelelő szinten elsajátítani a kötelező tanítási órán.

Másik fontos feladata, hogy lehetőség szerint kiszűrje a tehetségeket és a további fejlődésüket biztosítsa, illetve a megfelelő sportegyesületbe való elhelyezésüket szorgalmazza!

Fejlesztési követelmények

A választott sportágakban lehetőség legyen az alapszintről egy jó középszintű tudás elsajátítására.

Mozgáskultúra fejlesztése. Motorikus képességek színvonalának folyamatos növelése.

A választott sportágakban teljes mozgásbiztonsággal való játék. Lehetőség szerint több csapatjáték megismerése.

Egyes sportágakban a csapatok más iskolák elleni mérkőzésének megszervezése. Különböző iskolai és utcai futóversenyeken való részvétel.

Célunk, egyre szélesebb rétegek megmozgatásával a sport iránti tisztelet kialakítása. A sport nevelő hatása révén a fegyelem, tiszta játék, becsületesség kialakítása.

A sportkörön belüli sportcsoportok:

	Röplabda	2 x 45 perc	évi 74 óra
	Kosárlabda	2 x 45 perc	évi 74 óra
	Kézilabda	2 x 45 perc	évi 74 óra
	Labdarúgás és Aerobic		évi 37-37 óra

A mindennapi testedzés részeként biztosítjuk a tanulóknak a lehetőséget, hogy a tanítási órák után a rendelkezésre álló erőgépeket használják.

Az egyes sportcsoportok részletes tantervi tematikáját a „Tantervek” című file tartalmazza a pedagógiai program mellékleteként.

Tanulók fizikai állapotának mérése

A Magyar Diáksport Szövetség 2013. május 24-én útnak indította az „A testnevelés új stratégiájának és a fizikai állapot új mérési rendszerének kialakítása és az önkéntes részvétel ösztönzése a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében” –T.E.S.I. elnevezésű kiemelt projektjét.

A projekt egyik kutatás-fejlesztési feladata az volt, hogy létrehozza a magyar iskolarendszerben egységesen működtethető, egészségközpontú fittségmérési-értékelési rendszert. Az új fizikai fittségmérési rendszer a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt elnevezést kapta.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek. Egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét,

valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek köszönhetően iskolánkban a NETFIT® rendszer segítségével mérjük fel a diákok fittségi állapotát az adott tanév meghatározott mérési időszakában.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

1. Testösszetétel és tápláltsági profil:
 - Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
 - Testmagasság mérése
 - Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék
2. Aerob fittségi (állóképességi) profil:
 - Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
3. Vázizomzat fittségi profil:
 - Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
 - Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
 - Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
 - Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
 - Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
4. Hajlékonysági profil:
 - Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedlem

A lelki egészséget segítő nevelés

A gyermekek érett személyiséggé válásának, azaz lelki egészségének elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel, valamint a művészetek és a közösségi alapú egészségfejlesztés személyiségfejlesztő módszereinek alkalmazásával a leghatékonyabb. A lelki egészségben történő nevelést a pedagógusok leginkább akkor tudják mindegyik tanulójuk számára nyújtani (márpedig erre van szükség), ha az egész tantestület együttműködik e téren.

A személyközpontú pedagógiai módszerek és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazása a teljes tantestület közös döntéseit és közös munkáját feltételezi és jelenti. Ezt úgy is mondhatjuk, hogy a lelki egészséget középpontba helyező szervezetfejlesztést végeznek, mely az iskola támogató légkörét, az egymás megbecsülésén és tiszteletén alapuló, szeretetteljes kapcsolatok kialakítását eredményezi.

Ehhez még egy fontos szempont tartozik: mivel a pedagógus munkaeszköze a saját személyisége, így nyilvánvalóan az ő lelki egészségére is oda kell figyelnünk, ha eredményes nevelő-oktató munkát szeretnénk.

Az egészség-ismeretek, készségek átadása

Egészség-ismeretek széles köre készség szintű elsajátításának elősegítése (ezen belül baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás; személyi higiéné; a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a gyermeket, tanulót veszélyeztető bántalmazásnak a megelőzése) az osztályfőnöki és természettudományos órákba illetetten része egészségfejlesztési programunknak. Kiemelt pontjai az iskola drogstratégia és az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása.

Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Iskolánk szemlélete szerint egyre fontosabb a fiatalok védelme ebben az elembertelenedő világban, ezért kiemelten foglalkozunk tanulóink felvilágosításával, illetve a szociálisan vagy egészségileg veszélyeztetett ifjúság hátrányos helyzetének kompenzálásával.

A fiatalok mint a társadalom egyik korosztálya – az élettapasztalatok hiánya és a társadalmi kihívások miatt – már önmagukban veszélyeztetettek, ezért fontosnak tartjuk e társadalmi réteg segítségét, elsősegélynyújtásban való jártasság kialakítását, hiszen erre a mindennapi életben is szükségük lehet.

Az osztályfőnöki és természettudományos órákon tanulóink közvetett és közvetlen módon szereznek információt az elsősegélynyújtásról, a balesetek kezeléséről.

Az elsősegélynyújtó versenyen középiskolai és felnőtt kategóriában a komplex újraélesztés elméleti ismeretei és gyakorlatában való jártasság is követelmény, így ezeket is oktatjuk.

Elsősegélynyújtás tanítása a 9. évfolyamon az első tanítási órákon kezdődik, a tűz-és balesetvédelmi oktatás során (kémia és osztályfőnöki óra). Az elsősegélynyújtással részletesebben a biológia és egészségtan óra keretein belül foglalkozunk az alábbi témák tárgyalása során:

- az emberi szervezet szabályozó működése, jelátvitel testfolyadék révén
- kültakaró
- mozgás
- az ember táplálkozása
- az ember légzése
- az ember kiválasztása
- a vér és a vérkeringés
- immunológiai szabályozás

Iskolánk drogstratégiája

A stratégia kidolgozása a Nemzeti drogstratégia célkitűzéseinek figyelembe vételével történt. Drogstratégiánk keretében elsődleges drogprevenciót kívánunk megvalósítani elősegítve a másodlagos drogprevenció más színtereken való működését is. Reális cél a droghasználói életkor kitolása és a tartós droghasználat elkerülése.

Céljainkat rövid- és hosszútávon fogalmaztuk meg a módszerek, tevékenységi formák és a szükséges források meghatározásával.

Hosszú távú céljaink:

- a diákoknak a drogokkal és a droghasználat következményeivel kapcsolatos ismereteinek bővítése,
- egészségfejlesztő, drogmegelőzéssel foglalkozó programok szervezése,
- minél több tanuló bevonása a drogmegelőzés különböző területein,
- szülői tájékoztatók szervezése - drogmegelőzési módszerek, segítő szervezetek bemutatása,
- a pedagógusok rendszeres továbbképzése, mentális egészség-megőrzési programok beindítása,
- kortárs segítő csoport létrehozása és felkészítése.

Rövid távú céljaink:

- a veszélyeztetett diákok kiszűrése, egyéni problémakezelés,
- minden évfolyam számára a tanév során legalább négy drogmegelőzési foglalkozás megtartása (alkohol, dohányzás, drog és bűnmegelőzés),
- az osztályfőnöki órákon az egészségfejlesztési programmal összehangolt drogmegelőzési interaktív foglalkozások számának növelése. Témacsoportok: önismeret, egészséges és biztonságos életmód, veszélyeztető tényezők stb.
- a drogkoordinátor, a pedagógusok és a kortárs segítők képzése.

Módszerek:

- személyiségfejlesztő módszerek alkalmazása,
- tanulási módszerek fejlesztése,
- interaktív technikák megismerése és alkalmazása,
- esetmegbeszélés drogmegelőzésben jártas pedagógusok részvételével.

Színterek, tevékenységi formák:

- tanórai foglalkozások
- osztályfőnöki órák
- szaktantárgyi órák – a helyi tantervekbe beépülnek az egészséges életmódhoz és a drogprevencióhoz kapcsolódó témák,
- tanórán kívüli foglalkozások
- szervezett szabadidős tevékenységek
- szülői értekezletek
- szakmai megbeszélések

A drogstratégia megvalósításához szükséges forrásokhoz pályázatok, alapítványi támogatások útján lehet hozzájutni.

A hatékony tevékenységhez az iskolavezetés, az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó kolléga, az iskolaorvos és a védőnő összehangolt munkája szükséges.

Az osztályfőnöki órák egészségnevelési programjának évfolyamokra lebontott témavázlata

Az óraszámok tájékoztató jellegűek, a minimálisan ajánlottak, természetesen az igények és lehetőségek szerint bővíthetők.

9. évfolyam

1. óra Beszélgetés az egészségről, a tanulók eddigi informáltságának felmérése
2. óra Életvitel, életmód. Mennyire lehet tudatosan befolyásolni az életmódot, milyen tényezők befolyásolják az életvitelt.
- 3-6.óra Mi számít drognak? Legális és illegális anyagok. Lehetséges alternatívák az életmód alakításában.
7. óra A serdülőkor testi-lelki változásai, a „már nem gyerek, de még nem felnőtt” élethelyzetek, megoldási lehetőségei.
8. óra Kortárs kapcsolatok, kortárs befolyások, hatások, ezek felismerése, kezelése.
9. óra Kapcsolatok és a megjelenés: milyen üzenetet hordoz a külső? (ápoltság, smink, tetoválás, testékszerek, ruha stb.)
10. óra Hogyan érzem magam a középiskolában? Beilleszkedés, tanulási nehézségek, életmódbéli változások, a megváltozott tanár-diák viszony hatása.

10. évfolyam

- 1.óra A serdülőknek milyen elvárásoknak kellene megfelelni? Általános megfogalmazás, konfliktushelyzetek, felkészülés a következő órákra, szerepjátékokra.
- 2.óra A család elvárásai, a család hatása – konfliktushelyzetek, szerepjátékok.
- 3.óra A kortársak elvárásai, a kortársak hatása a meglévő kapcsolatrendszerre, a táplálkozási szokásokra, a társaság egyéni felelősséget csökkentő hatása.

- 4-7. óra A kortársak hatása a drogokkal kapcsolatban az egyénre.
8. óra Mit üzen a média? Hogyan hat a viselkedésre, a döntésekre, vágyakra, vélekedésekre, stb.
9. óra A társadalmi elvárások. Hogy fogalmazódnak meg, ki, hogyan hozza a tudomásukra, ki mit ért ez alatt. A kommunikáció többrétűsége és a félreértések
10. óra Meg akarok –e felelni, és hogyan ezen elvárásoknak?

11. évfolyam

1. óra A társadalmi együttélés szabályai, a társadalmi norma, a szabály, a szokás.
- 2-3. óra A szexualitás.
4. óra Eltérés a szokásostól: a táplálkozásban. Vallási, kulturális, egészségügyi előírások, divatok.
5. óra Eltérés a szokásostól: a párkapcsolatban, a szexualitásban.
- 6-8. óra Eltérés a normáktól: a drog.
9. óra A pályaválasztás. Önismeret, motiváció, döntés.
10. óra A mellőnvizsgálat és a hereőnvizsgálat című filmek megtekintése nemnek megfelelően.

12. évfolyam

1. óra A döntések (az elmúlt hónap döntéshelyezetei, kiválasztott helyzetek szituációs játéka).
2. óra Döntések a kapcsolatokban. Hatásuk, befolyásuk, a kudarc.
3. óra Döntések az életmódban: táplálkozás, mozgás, személyes higiéné.
- 4-7. óra Döntések az életmódban: a drog.
8. óra Hogyan képzelem el a családomat, hogyan képzelem életemet 10-15 év múlva? (szülői nevelési módszerekről, a hagyományról, a változtatás lehetőségei)
9. óra Hogyan képzelem el a munkámat 10-15 év múlva? Beszélgetés a tervekről, a munka szerepéről, a kudarcról, ha nem válik valóra a terv. Mit lehet tenni?
10. óra „Helyem a világban.” Adják, vagy ki kell vívni. Az önmegvalósítás. Pozíciószerezés, érdekérvényesítés, érdekvédelem, érdekegyeztetés.

13. évfolyam

1. óra A szabadidő eltöltésének lehetőségei – a sport, a mozgás jelentősége
- 2-4. óra „Stressz” és „stresszoldás” – a korosztályt érő pszichés terhek
- 5-6. óra Drogprevenciós órák

Környezeti nevelési program

Iskolánk környezeti nevelési programjának alapelemei

A környezeti nevelés tartalma magában foglalja a természet és az emberiség jövőjének fenntarthatóságát. Ezért a jövőben diákjainknak a mindennapi életükben képeseknek kell lenniük a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai kérdéseket kezelni, megoldani. Nagyobb hangsúlyt kap a környezeti tudat és erkölcs. Ezért szükség van hatékony személyiségformálásra, az önszabályozásra és egyben a társas együttműködés és konfliktuskezelés készségeinek erősítésére.

A fenntarthatóságra nevelés lényegében azt jelenti, hogy az oktatás kapcsolatokat hozzon létre környezeti, a társadalmi és a gazdasági rendszer között abból a célból, hogy megértessük e kapcsolatok működési szabályait. Ennek központi gondolata a "környezeti polgárrá" nevelés, azaz a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága (és ezen belül a fenntartható fejlődés, a fenntartható fogyasztás) érdekében szükséges ismeretek, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása.

A fenntarthatóságra neveléshez a diákokkal meg kell értetni az ember és a környezet kölcsönös összefüggéseit és egymásrautaltságát. Ehhez hozzátartozik a globális társadalmi és geopolitikai jellemzők, a biológia, a kémia és a fizika, valamint az emberi szociális és gazdasági rendszerek ismerete, amelyeket az adott szaktárgyak közvetítenek. A környezeti kérdések összekapcsolják a természettudományos (biológia, kémia, antropológia, földrajz és történelem) és a humán tárgyakat (filozófia, jog, szociológia, történettudományok, művészetek, etika és irodalom). A fenntartható fejlődés szempontjából a központi tudományágak (tantárgyak) közötti szoros összefüggéseket kell hangsúlyozni. Ez a megközelítés azért előnyös, mert a fenntarthatóság ideális rendezőelv az integrált gondolkodás elősegítéséhez.

Célok és feladatok

Iskolánk környezeti nevelési feladata, hogy tanulóinkat szélesebb látásmódra, a tanulás során megszerzett műveltségi anyag elsajátíttatására készítse. Éreznünk kell annak a felelősségét, hogy a „környezeti nevelés, szándékos, megtervezett pedagógiai folyamat, összetett személyiség-, közösség-, magatartás-, és attitűd-formálás, amely képessé tesz másokkal való együttműködésre, együttélésre. (Havas Péter)”

Ezért fontosnak tartjuk, hogy az iskola minden tevékenységét itassa át ez a szemlélet.

Célunk:

- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát,

- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé,
- érzékenyvé tenni a környezet állapota iránt,
- bekapcsolni a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába,
- legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség vállalása
- váljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés
- képessé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség
- az emberiség közös öröksége; a környezet minőségének fenntartása és javítása,
- az általános emberi egészségvédelem,
- az ökológiai egyensúly fenntartása,
- a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása,
- minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelméhez
- képessé válni az élethosszig tartó tanulásra

A környezeti nevelés céljaiból adódóan feladatunk, hogy

- a természeti és társadalmi környezetről tényeket, ismereteket, problémamegoldó gondolkodást közvetítsünk
- segítsük a környezeti folyamatok, összefüggések megértését.
- környezetbarát attitűdöket, szokásokat alakítsunk ki a tanulóknak
- segítsük a tanulókat a környezettel harmonikus életvezetési képességeik kialakításában,
- eligazodásukat segítsük a környezeti problémák felismerésében, kezelésében,
- fejlesszük felelősségérzetüket, törekedjék arra, hogy a környezettel kapcsolatos nézeteik az erkölcsi alapelvek szintjére emelkedjenek.

E követelmények teljesüléséhez a tanulóknak személyes tapasztalatok megszerzésére, élmények átélésére, a környezet egészére vonatkozó ismeretek elsajátítására van szükségük. Ezeknek a sajátos nevelési, tanulási helyzeteknek, színtereknek és tanulásszervezési módoknak a biztosítása a nevelőtestület feladata.

Módszerek – eszközök

Céljaink megvalósítása a hagyományostól eltérő tanítási-tanulási stratégiát, rendszerszemléletű megközelítést igényel. A kerettantervek is lehetőséget nyújtanak arra, hogy az oktatás középpontjában ne csak a tananyag, hanem a tanuló fejlesztése álljon.

Ennek megfelelően

- korszerűsítjük a művelődési anyagot
- ésszerűsítjük az oktató-nevelő folyamat szervezését
- kooperatív és interaktív technikák alkalmazását helyezzük előtérbe
- differenciált képességfejlesztő programokat alkalmazunk

Feltételek

Céljaink eléréséhez kihasználjuk iskolánk előnyös környezeti, földrajzi adottságait. Az iskola épülete kellemes környezetben, gondozott parkban található. Környékünkön jó közlekedési lehetőséggel, könnyen elérhető természetvédelmi területek kínálnak alkalmat a környezetbarát magatartás, egészséges életmód kialakításához (Naplás-tó, Szilas-patak, Rákos-patak, Gödöllői-dombvidék).

A környezeti nevelés helyszíne lehet az iskola Tisza –tó melletti, sarudi üdülője is, ahol az egyéb szabadidős programok között a természeti környezet értékeivel kapcsolatos ismereteket is szerezhetnek diákjaink.

A természettudományos szaktárgyak, az utóbbi években egyre bővülő, ökolabor készletei lehetővé teszik a tanulói vizsgálatokat, méréseket. A közvetlen tapasztalatok útján szerzett ismeretek kiválóan alkalmasak a tanulók szemléletformálására.

Környezeti nevelés a tanórákon

A középiskolai oktatásban a környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is. Az összes tantárgyra kiterjedő, összehangolt tanórai környezeti nevelés komoly személyiség formáló hatással bír. Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkoznak a környezet- és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy a különböző korosztályokban az életkornak és a diákok meglevő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel foglalkozzon a tanár egy témával. A szennyezések és következményeik megismertetése mellett a megelőzésről, az egyén és a közösség felelősségéről, a társadalmi és gazdasági vonatkozásokról is megfelelő hangsúlyal legyen szó az órákon. A következtetések és feladatok megfogalmazásakor mindig elérhető célt és megoldható problémát kell a gyerekek számára felkínálni. Csak ez a szemléletmód erősítheti a diákokban azt az elhatározást, hogy érdemes megpróbálni tenni valamit a tisztább és kulturáltabb környezet érdekében. Kiemelt szerepet vállalnak ebből a természettudományos

tantárgyak. A tantervi témákhoz hangsúlyozottan kapcsolódó környezeti neveléssel foglalkozó részeket a tantárgyak tantervei tartalmazzák.

A mindennapos, mindenre kiterjedő környezeti nevelésben jelentős szerepet képvisel az osztályfőnök, illetve az osztályfőnöki óra.

Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek. Az osztályfőnök személyisége, és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása! Általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, az iskolai büfé kínálata, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és összefűzheti az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

Az osztályfőnöki órák évfolyamokra lebontott témavázlata a környezeti nevelés területén

9. évfolyam

Életvezetés, életmód, szokásaink a múlt, a jelen, a jövő környezetében.

10. évfolyam

Testi, lelki problémák. A megoldás módjai

11. évfolyam

A média szerepe. A tájékoztatás erkölce. Hirdetés, reklám. Kritikai értékelés.

12. évfolyam

Intézmények. Civil szervezetek.

A tanórán a tananyagon kívül még sok apróság is nevel a környezet megóvására, környezetbarát életmódra. Vannak olyan mozzanatok, amelyek minden tanórán megvalósíthatóak kellő odafigyeléssel. (Például a termék esztétikus díszítése, a tanulóktól függő tisztasága, szellőztetés módja. Környezetbarát, újra-papíron való dolgozás, vagy kiselejtezett, egyik oldalán még fehér lapra való dolgoztatás, szelektív hulladékgyűjtés, stb.)

A nem hagyományos tanórai keretben szervezett tanítás - Terepgyakorlat

A környezeti nevelés keretében a vizsgálódás, a tevékenységek homlokterében kell állnia a valóságos, megtapasztalható környezetnek. A környezeti értékek megismerése, a problémák megértése, a tanulók és környezetük viszonyának, cselekvési, döntési lehetőségei tisztázása, valamint a szembesülés tetteik következményével olyan tanulási helyzetek megteremtését kívánja meg, amelyek a hagyományos, tantermi tanórák során nem biztosíthatóak.

Különösen alkalmasak a tanórán kívüli környezeti nevelésre a szakkörök és terepgyakorlatok. Ezeken a foglalkozásokon a gyerekek több oldalról ismerik meg a helyszín környezetében levő táj kulturális, és természeti értékeit, hagyományait.

A törvény által biztosított időkeretekben, a rendelet kötöttségeihez és lehetőségeihez igazodva a tanórák tömbösítésével terepgyakorlatokat szervezünk. Erre iskolánk kedvező földrajzi elhelyezkedése is jó lehetőséget ad. (Naplás-tó, Szilas-patak, Rákos-patak, Gödöllői –dombvidék közelsége).

A terepgyakorlat során a terepen, tantermen kívül, a környezet valóságában megszerezhető tudás, illetve elvégezhető tantervi követelmények teljesítéséhez biztosítunk feltételeket, lehetőséget. A terepgyakorlat az ismeretszerzésre összpontosít adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek elvégzésével. Ilyenek például a

- tájolási, tájékozódási gyakorlatok,
- növényhatározás,
- vízmintavételezés, vízminőség-vizsgálat,
- talajvizsgálat.

A terepen alkalmazandó eljárásokkal a tanulók előzőleg megismerkednek, felkészülnek a tennivalókra. Mivel a terepen általában felerősödnek a tanulók tanulási képességeiben rejlő különbségek, különböző nehézségű, összetettségű feladatokat kapnak.

A terepgyakorlatok feladatait általában a tanulók együttműködő tevékenységére építjük.

Környezeti nevelés a tanórán kívül

A tanórán kívüli környezeti nevelés célja a középiskolában a tanulók környezeti tudatának fejlesztésén keresztül a környezetért, a jövő generációkért felelős magatartást tanúsító személyiség formálódásának segítése.

- Iskolánkban komoly hagyományai vannak az ilyen programoknak, mind iskolai szintű, mind osztályszintű feladatokat tekintve.
- a környezetvédelmi jeles napok megünneplése,
- iskolai környezetvédelmi vetélkedő,
- környezetvédelmi versenyek,
- egészségvédő és környezetvédő szokások kialakítása – diáknap rendezvények,
- környezetvédelmi akciók szervezése, (pl. az iskola közvetlen környezetének ápolása),
- víz és levegőtisztaság monitorozása,
- iskolai kirándulások.

Kirándulásokat szervezünk egy-egy konkrét téma részletesebb megismerésére, egy-egy terület, táj megismerése céljából. Figyeljük és kihasználjuk a pályázati lehetőségeket, a természetvédelemmel foglalkozó szervezetek tanulói csoportok számára szóló kedvezményes, ingyenes programajánlatait, illetve a Corvin Diákalapítvány pályázati felhívásait. Az ilyen kirándulásokon nem csak ismereteket szerezhetnek a tanulók, hanem konkrét gyakorlati problémát is megoldhatnak. Ellátogatunk nemzeti parkokba, természetvédelmi területekre, botanikus kertekbe, múzeumokba, állatkertbe. Ezek a programok kiválóan alkalmasak a tanulók közösség összekovácsolására, az élményszerzés, az együttlét öröme ötvöződik a közelebbi, távolabbi tájakkal, nevezetességekkel való megismerkedéssel, hazánk felfedezésével.

Óratervek

A bizonyítványba beírandó óraszámok:

Heti óra- szám	Éves óraszám (9-11. évfolyam)	Éves óraszám (12. évfolyam)
1	36	32
1,5	54	48
2	72	64
3	108	96
3,5	126	112
4	144	128
4,5	162	144
5	180	160
5,5	198	176
6	216	192
6,5	234	208
7	252	224

A helyi tantervek az Oktatási Hivatal honlapján található, az oktatásért felelős miniszter által kiadott és jóváhagyott kerettantervek alapján készültek.

Nyelvi előkészítő (9/Ny) évfolyam a 2013/14-es tanévtől a 2023/24-es tanévig	
Angol nyelv	12
Német nyelv	6
Informatika	5
Testnevelés	5
Matematikai-logikai képességek fejlesztése	2
Anyanyelvi készségfejlesztés, nyilvános beszéd	2
Tanulásmódszertan és önismeret	2
Osztályfőnöki	1
Szabadon tervezhető órakeret	0
Rendelkezésre álló órakeret	35

Nyelvi előkészítő (9/Ny) évfolyam a 2024/25-ös tanévtől	
Angol nyelv	12
Német nyelv	6
Digitális kultúra	3
Testnevelés	5
Matematikai-logikai képességek fejlesztése	2
Anyanyelvi készségfejlesztés, nyilvános beszéd	2
Tanulásmódszertan és önismeret	1
Közösségi nevelés	1
Szabadon tervezhető órakeret	0
Rendelkezésre álló órakeret	32

Idegen nyelvi tagozat 0011 (angol) és 0021 (német) a 2020/21. tanévtől				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar irodalom	2	3	4	4
Magyar nyelv	1	1	1	1
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek				1
I. idegen nyelv (angol / német)	5	5	4	4
II. idegen nyelv (angol / német)	5	5	4	4
Matematika	3	3	3	4
Digitális kultúra	2	1	2	
Természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi)	-	-	0	0
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	4	5
Maximális órakeret	36	36	34	34

A kötött célú órakeret felhasználása a 11. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), II. idegen nyelv (1 óra); a 12. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), történelem (1 óra), II. idegen nyelv (1 óra), matematika (1 óra).

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 11-12. évfolyamon a tanulók a Nevelési Programban megjelölt tantárgyak közül emelt szintű foglalkozásokat/fakultációkat választhatnak.

Az emelt szintű/fakultációs természettudományos tantárgyi képzésen résztvevők a kötött célú órakeret terhére két órát választanak a természettudomány tantárgy helyett.

Nyelvi előkészítő gimnázium 0002 a 2020/21. tanévtől				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar irodalom	2	3	4	4
Magyar nyelv	1	1	1	1
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek				1
Angol nyelv	5	5	4	4
Német nyelv	4	4	4	4
Matematika	3	3	3	4
Digitális kultúra	2	1	2	
Természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi)	-	-	0	0
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	4	5
Maximális órakeret	35	35	34	34

A kötött célú órakeret felhasználása a 11. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), német nyelv (1 óra); a 12. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), történelem (1 óra), német nyelv (1 óra), matematika (1 óra).

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 11-12. évfolyamon a tanulók a Nevelési Programban megjelölt tantárgyak közül emelt szintű/fakultációs foglalkozásokat választhatnak.

Az emelt szintű/fakultációs természettudományos tantárgyi képzésen résztvevők a kötött célú órakeret terhére két órát választanak a természettudomány tantárgy helyett.

Reál-informatika tagozat 0003 a 2020/21. tanévtől				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar irodalom	2	3	3	4
Magyar nyelv	1	1	1	1
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek				1
Angol nyelv	4	4	4	4
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	4	4	5	5
Digitális kultúra	2	2	2	
Természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép-kultúra és médiaismeret			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi)	-	-	0	0
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	4	5
Maximális órakeret	34	35	34	34

A kötött célú órakeret felhasználása a 11. évfolyamon: matematika (2 óra); a 12. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), történelem (1 óra), matematika (2 óra).

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 11-12. évfolyamon a tanulók a Nevelési Programban megjelölt tantárgyak közül emelt szintű/fakultációs foglalkozásokat választhatnak.

Az emelt szintű/fakultációs természettudományos tantárgyi képzésen résztvevők a kötött célú órakeret terhére két órát választanak a természettudomány tantárgy helyett.

Humán tagozat 0004 a 2020/21. tanévtől				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar irodalom	3	4	4	5
Magyar nyelv	1	1	1	1
Történelem	3	3	4	4
Állampolgári ismeretek				1
Angol nyelv	4	4	4	4
Német nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	4
Digitális kultúra	2	1	2	
Természettudomány			2	
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Kémia	1	2		
Földrajz	2	1		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Mozgókép és médiaismeret			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi)	-	-	0	0
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	4	5
Maximális órakeret	35	35	34	34

A kötött célú órakeret felhasználása a 11. évfolyamon: magyar irodalom (1 óra), történelem (1 óra); a 12. évfolyamon: magyar irodalom (2 óra), történelem (1 óra), matematika (1 óra).

A szabadon tervezhető órakeret terhére a 11-12. évfolyamon a tanulók a Nevelési Programban megjelölt tantárgyak közül emelt szintű/fakultációs foglalkozásokat választanak.

Az emelt szintű/fakultációs természettudományos tantárgyi képzésen résztvevők a kötött célú órakeret terhére két órát választanak a természettudomány tantárgy helyett.